

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правоохоронної діяльності

23 грудня 2020 року

(в режимі відеоконференції)

Веде засідання голова Комітету МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...починати засідання Комітету з питань правоохоронної діяльності. У нас сьогодні останнє засідання цього року. Ми з вами далі визначимо, як ми будемо працювати протягом січня в кінці комітету.

Вам запропонований порядок денний, сьогодні запропоновано 16 питань з "Різним".

У нас є деякі уточнення по змісту, а саме: щодо першого питання про інформацію керівництва Державної фіскальної служби щодо результатів діяльності оперативних і слідчих підрозділів. Буквально позавчора був призначений замість виконуючого обов'язки керівника новий керівник ДФС Вадим Мельник. І відповідно звернувся попередній керівник у понеділок з проханням перенести на одне з наступних засідань відповідну зустріч, тому що новий керівник ще тільки от буквально входить у свої обов'язки, а попередній керівник, власне, це пан Сосинович і пан Солодченко також не знають, чи вони залишаться на посадах і яку посаду вони будуть займати. Тому вони звернулись з листом, я думаю, абсолютно правомірно – також з ініціатором цього питання Максимом Павлюком проговорили – перенести на одне з наступних засідань нашого комітету цю зустріч.

Далі. Був лист від автора законопроекту 2515 з тим, щоб перенести його на одне з наступних засідань, Дмитро Припутень написав законопроект, з тим, щоб його зняти з розгляду цього комітету.

Чи є ще інші пропозиції, зауваження до порядку денного?

МЕДЯНИК В.А. Доброго дня, колеги. Я хочу всіх привітати з нашим проведенням комітету передноворічним. І хочу звернутись до голови комітету Дениса Анатолійовича і до всіх колег з питанням, щоби зняти з розгляду законопроект 4326. Нам треба ще час по цьому законопроекту попрацювати, тому прошу всіх колег і голову комітету підтримати...

МАМКА Г.М. То давайте розглядати.

НЕКЛЮДОВ В.М. Ні, там є дійсно зауваження до цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Опрацюємо.

МАМКА Г.М. Від кого, від кого?

НЕКЛЮДОВ В.М. Від мене є зауваження. Я вважаю, що правильно знімати, тільки, ви ж самі розумієте, що по 130-м там будуть уникати відповідальності після...

МАМКА Г.М. То давайте на доопрацювання авторам законопроекту та й не буде...

(Загальна дискусія)

МАМКА Г.М. Володя, приймати рішення. Якщо була там експертиза, надо приймати рішення.

(Загальна дискусія)

НЕКЛЮДОВ В.М. ...я підтримую ініціативу пана Медяника, оскільки цей законопроект є, я думаю, що він зараз сирий, і він призведе до великої кількості випадків ухилення від відповідальності. Крім того, це будуть бюджетні витрати. Ці експертизи, вони...

ОСАДЧУК А.П. Це вже обговорення, це вже обговорення.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи є інші пропозиції по порядку денному?

АЛЕКСЕЄВ С.О. Ще є пропозиція. Доброго дня, шановні колеги. Законопроект 4044 стоїть 14-м у порядку денному, який я повинен доповісти від підкомітету, а мені за годину треба їхати. Прошу його або перенести трохи раніше, або з'ясувати, чи є суб'єкти права законодавчої ініціативи, взагалі чи буде він сьогодні розглядатись.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас цей законопроект поданий рядом народний депутатів, зокрема, Юлією Володимирівною Тимошенко, Андрієм Анатолійовичем Кожем'якіним. І я хотів запитати, чи є хтось із авторів законопроекту в такому разі? Якщо немає, то ми тоді, це вперше ми виносимо його на засідання комітету, тоді згідно нашого правила ми переносимо на наступне засідання комітету вдруге, де будемо розглядати вже незалежно від присутності авторів. Приймається?

АЛЕКСЕЄВ С.О. Дякую, Денис Анатолійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Ще є якісь певні...?

Колеги, якщо немає зауважень і пропозицій, в такому разі я пропоную затвердити порядок денний з урахуванням тих зауважень, які висловив я, а також В'ячеслав Медяник. І ми встановили, що також переносимо на наступне вже вдруге засідання 4044. Прошу тоді проголосувати за затвердження порядку денного сьогоднішнього комітету.

В'ячеслав Медяник, прошу організувати голосування. Дякую.

МЕДЯНИК В.А. Да, дякую.

Алексєєв Сергій Олегович.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Алексєєв Сергій – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Володимир Арешонков – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Бакумов Олександр Сергійович. Відсутній, мабуть.

Так, Бородін Владислав. Бородін Владислав відсутній.

Бужанський Максим Аркадійович. Бужанський – за? Дуже погано чутно.

Галушко Микола Леонідович. Галушко Микола.

ГАЛУШКО М.Л. За. Галушко – за.

МЕДЯНИК В.А. Данілов Віталій Богданович. Відсутній.

Дануца Олександр Анатолійович.

ДАНУЦА О.А. Олександр Дануца – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Дмитрук Артем Геннадійович.

ДМИТРУК А.Г. Дмитрук – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Захарченко Володимир Васильович. Захарченко Володимир Васильович. Просто я його бачу, я думаю, що він ще з'явиться.

Іонушас Сергій Костянтинович.

ІОНУШАС С.К. Сергій Костянтинович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Кива Ілля Володимирович.

КИВА І.В. Кива Ілля Володимирович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Колев Олег Вікторович.

КОЛЄВ О.В. Колев Олег – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Куницький Олександр Олегович. Куницький Олександр Олегович відсутній.

Мамка Григорій Миколайович. Бачу.

МАМКА Г.М. Григорій Мамка – за. Що "бачу", я ж – за.

МЕДЯНИК В.А. Ну, я бачу.

Мамоян Суто.

МАМОЯН С.Ч. Мамоян – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Медяник В'ячеслав Анатолійович – за.

Михайлюк Галина Олегівна.

МИХАЙЛЮК Г.О. Михайлюк Галина Олегівна – за.

МЕДЯНИК В.А. Найгарніша.

Мінько Сергій Анатолійович. Мінько Сергій Анатолійович відсутній.

Монастирський Денис Анатолійович. Монастирський Денис Анатолійович, я думаю, "за", просто щось у нього з Інтернетом.

МАМКА Г.М. Це ж голосування кнопкою за іншого депутата, ви що!

МЕДЯНИК В.А. Ні-ні-ні. Ми ж чекаємо його, ми його чекаємо.

НЕКЛЮДОВ В.М. Григорій Миколайович хвилюється, ви ж бачите.

МЕДЯНИК В.А. Неклюдов Владлен Михайлович.

НЕКЛЮДОВ В.М. Неклюдов Владлен Михайлович – заю

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Так, я бачу, що зараз з'явився Захарченко Володимир Васильович.
Захарченко Володимир.

ЗАХАРЧЕНКО В.В. Я – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Осадчук Андрій Петрович.

ОСАДЧУК А.П. Андрій Осадчук – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую вам.

Павлюк Максим Васильович. Павлюк Максим Васильович відсутній.

НЕКЛЮДОВ В.М. А де Павлюк, хіба нема його?

МЕДЯНИК В.А. Нема.

Устінова Олександра Юріївна. Устінова Олександра Юріївна. Немає.

Яцик Юлія Григорівна.

ЯЦИК Ю.Г. Яцик – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Денис Анатолійович, ваша позиція?

ГОЛОВУЮЧИЙ. За затвердження порядку денного.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

18 – за. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. 18 голосів – за. Рішення прийнято.

Колеги, переходимо до розгляду порядку денного. Тоді перше питання в нас: проект Закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу та Кодексу України про адмінправопорушення щодо підвищення ефективності протидії кібератакам, законопроект 4003, поданий членами нашого комітету.

ПАВЛЮК М.В. Павлюк присутній, Павлюк – за. Дякую. Доброго ранку всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пізно вже, Максим Васильович. ...у тому числі мною.

Колеги, по цьому законопроекті я коротко також розповім. Значить, у нас було створено понад уже навіть рік тому робочу групу в комітеті, якраз питання підвищення ефективності досудового розслідування кіберзлочинів і використання електронних доказів. Довго тривала робота. Метою цього було удосконалення Кримінального процесуального кодексу і приведення його до Конвенції про кіберзлочинність, до якої Україна приєдналась, і яка якраз регулює протидію кіберзлочинам, які є одними з найбільш поширених сьогодні злочинів. І сьогодні всі, це виклик для всіх правоохоронних органів усіх країн і Євросоюзу, і світу. Тому інститути кримінального процесуального законодавства удосконалюються відповідно до викликів, які на сьогоднішній день є.

Ми з вами згадуємо і вірус NotPetya, WannaCry, які фактично положили, і інші кібератаки, які положили систему комунікацій між державними органами, призвели до прямих матеріальних збитків на підприємствах. Зокрема, ви пам'ятаєте напад на енергетичні компанії 15-16-го року. Використовувалась тоді троянська програма BlackEnergy, яка призвела до конкретних матеріальних збитків.

Тому даний законопроект розроблений якраз із метою, щоб можна було імплемувати в першу чергу Конвенцію про кіберзлочинність, – які конкретно статті, я скажу в доповіді, – а також ту найкращу практику країн, зокрема, Франції, Німеччини, яка запроваджує ефективні інструменти запобігання кіберзлочинам. Отже, законопроект запропонує такі можливості і позиції.

Перше. Запроваджується такий інститут як за постановою прокурора слідчого термінове збереження інформації під час досудового розслідування кіберзлочину. Це якраз, якщо виникає загроза, наприклад, кібератаки, прокурор слідчий, який розслідує кримінальне провадження, може вивести постанову і зобов'язати зберігати протягом 90 днів майбутню інформацію

щодо, наприклад, діяльності хакера, який здійснює відповідно злочин, або якщо цей злочин триває ще.

Це є норма для практик європейських країн, цей захід термінового збереження інформації прямо передбачений Конвенцією про кіберзлочинність, це стаття 16 даної конвенції. І вона використовується більшістю європейських країн і країн світу.

Про що мова йде? Тобто термінове збереження інформації, не зберігаються персональні дані, мова не про зміст повідомлень, копій на пошту або якихось розмов, мова йде лише про інформацію, яка носить технічний характер, яка потрібна для розслідування відповідних категорій злочинів. Наприклад, маршрут, походження IP адреси, кінцеве призначення там інформації, яка надсилається, дата, час, розмір, тривалість комунікації, тип послуги: тобто яким чином надається ця інформація, чи це смс, чи це дзвінок, номер мобільного телефону і тому подібне. Тобто дані, які, підкреслюю, не розкривають приватну інформацію про особу і не посягають на приватність життя особи. Ця практика, вже фактично вона закріпилася протягом тривалого часу в законодавстві країн, нормально ефективно використовується, і це є дійсно інструмент для протидії кібератакам.

Наступний пункт. А, ще хочу зауважити, що такий інститут як термінове збереження інформації, він здійснюється і може застосовуватись до виключного переліку кримінальних правопорушень, не до всіх, які містяться в Кримінальному кодексі.

А саме, я вважаю, це варто проакцентувати, це стаття 176 "Порушення авторського права і суміжних прав". Це та норма, по якій використовується і де багато дуже є якраз правопорушень. Стаття 190 частина третя "Шахрайство, вчинене у великих розмірах або шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислювальної техніки". Стаття 200 Кримінального кодексу "Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення". Стаття 231 – це

незаконне зберігання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю. Стаття 300 Кримінального кодексу – це ввезення, розповсюдження або виготовлення творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію. І стаття 301 – це виготовлення, ввезення, збут та розповсюдження порнографічних предметів.

Власне, ці склади правопорушень, які передбачені, які стосуються сфери використання електронно-обчислювальних машин, систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. Тобто про перелік даних правопорушень, я думаю, що ми можемо повернутись ще до другого читання, уточнити їх, але я акцентую увагу, що це є вичерпний конкретний перелік, де може бути використано такий інститут.

Друга позиція законопроекту передбачає можливість здійснювати тимчасовий доступ згідно КПК до термінового збереження інформації, яка не охороняється Законом "Про захист персональних даних". Акцентую на цьому увагу, що мова йде про інші позиції, які не підлягають під захист персональних даних.

Третя позиція – це можливість під час проведення обшуку законним чином отримувати доступ до комп'ютерних систем, які фізично розташовані за мешами місця проведення обшуку, долати системи логічного захисту, отримувати інформацію про особливості функціональних комп'ютерних систем та застосовані щодо них заходи захисту. Це мова йде і дана норма передбачена статтею 19 Конвенції про кіберзлочинність.

Колеги, ми працювали також, залучаючи до розробки цього законопроекту, із фахівцями з Кіберполіції, які присутні зараз при нашому обговоренні, і з Верховним Судом, ми аналізували судову практику з цих питань. Якраз, мені здається, в травні цього року було відповідне узагальнення здійснено Верховним Судом по цих питаннях. І всі дійшли висновку, що так, дійсно потребують серйозного доопрацювання норми, які сьогодні існують, і ті виклики, які стоять перед нами.

Колеги, пропоную тоді обговорити. Якщо є питання, є у нас сьогодні присутні представники Департаменту кіберполіції, а саме, наскільки я бачу, заступник начальника Департаменту кіберполіції Денис Колесник і начальник управління інформаційних технологій та програмування Станіслав Самойлов. Я тоді думаю, що ми можемо надати слово. Якщо будуть питання або якісь уточнення, вони можуть також прокоментувати більш глибоко з технічної сторони.

Тоді я надаю слово Максиму Павлюку щодо позиції до законопроекту, далі перейдемо до обговорення. Пане Максиме, прошу, вам слово.

ПАВЛЮК М.В. Дякую, Денис Анатолійович. Ще раз доброго дня всім колегам. Вибачте за запізнення. Діджиталізація.

Підкомітет 30 листопада 20-го року на своєму засіданні розглянув проект Закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо підвищення ефективності протидії кібератакам (реєстраційний номер 4003). У своєму рішенні та під час обговорення підкомітет звертає увагу членів комітету на наступні зауваження.

На засіданні підкомітету дискусії виникли щодо тексту та доповнення КУпАП новою статтею 185 прим.14, яка викликала сумніви, адже посилює тенденцію до збільшення складів адміністративних правопорушень, які передбачають відповідальність за невиконання приписів або законних вимог.

Обговорення також виникло щодо змісту абзацу другої частини шостої статті 236 КПК України, яким надання можливості прокурору, слідчому здійснювати пошук, виявлення та фіксацію інформації, що міститься на відповідному об'єкті, на який не поширюється дозвіл на проведення обшуку, викликає загрозу фактично безконтрольного доступу до будь-якої, в тому числі конфіденційної, інформації щодо особи та створює корупційні ризики та ризик порушення прав осіб, інформація щодо яких буде виявлятися та фіксуватися.

Тому підкомітет рекомендує до другого читання внести зміни та зобов'язати прокурора, слідчого за погодженням із прокурором невідкладно після здійснення таких дій звернутися до слідчого судді із клопотанням про проведення обшуку електронних інформаційних систем або їх частин, мобільних терміналів систем зв'язку, інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних систем або невід'ємних частин цих систем, на які не поширювався попередній дозвіл на проведення обшуку. Тобто легалізувати проведення обшуку, скажімо так, чи доступу до такої інформації.

Зауваження також були до того, що даним законопроектом вносяться зміни до Закону України "Про оперативно-розшукову діяльність". Тому до другого читання слід дуже обережно підійти до внесення змін до даного закону.

Враховуючи викладене, підкомітет за результатами розгляду в першому читанні висловлює пропозицію комітету прийняти рішення, яким підтримати та рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо підвищення ефективності протидії кібератакам (реєстраційний номер 4003) прийняти за основу із зазначеними зауваженнями.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Зазначені зауваження ввійдуть у рішення комітету і, безперечно, будуть враховані при доопрацюванні до другого читання.

Будь ласка, Бужанський Максим. Після цього – Григорій Мамка і Владлен Неклюдов.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Коллеги, я просил бы вас всех поддержать этот законопроект в первом чтении. Я разделяю озабоченность уважаемого

Максима Павлюка в том, что до второго чтения нам нужно будет еще не раз и не два протестировать этот законопроект на прочность, на его соответствие реалиям, на его возможные конфликты с угрозами коррупции, с угрозами злоупотреблений и так далее. И мы сможем, я думаю, не спеша в дискуссионном режиме все это сделать. Но совершенно необходимо дать старт возможностям киберполиции действовать активней в противодействии киберугрозам.

Мы сейчас находимся в ситуации, когда наше законодательство в этом отношении в прямом смысле архаично. То есть там просто нет норм, которые можно было бы обновлять таким образом, потому что это достаточно молодая угроза – кибератаки. И речь идет об очень широком аспекте, начиная с мелкого хулиганства и заканчивая очень серьезными вопросами, которые могут в буквальном смысле поставить под угрозу жизнь и здоровье наших граждан.

Поэтому я просил бы вас, я понимаю, что у многих из вас есть серьезные зауваження, и мы их все должны учесть, но я бы просил коллег поддержать в первом чтении, ко второму будем приходить к какой-то общей позиции.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка. Потім – Владлен Неклюдов.

МАМКА Г.М. Шановні колеги, доброго дня. Хочу почати з виступу, з презентації цього законопроекту, з приводу загроз "пєтя", "вася", які трапилися у нас в державі, але відповідальну особу за це не знайшли, кібератаки. І рахую про те, що цей законопроект абсолютно нічого не має позитивного, крім того, що негативні фактори – закладені "бомби" в цей законопроект.

Що я маю на увазі? Наприклад, термінове збереження інформації покладається у нас на операторів телекомунікацій і обов'язок збирати інформацію в електронній цифровій формі, і цілісність на 12 місяців. Наступне термінове збереження інформації строком на 90 днів – новий захід забезпечення кримінального провадження, вводиться нове поняття. Хто його буде виконувати? Прокурор. Якщо прокурор забезпечує, а потім не доказує, – хто за це буде відповідати? Ми знову надаємо функцію досудового розслідування прокуратурі, можливість самостійно виконувати процесуальні дії.

На даний час схематика побудована роботи Кримінального процесуального кодексу з тією метою, що є орган досудового розслідування, тобто слідчий, керівник органу досудового розслідування і процесуальний керівник, який і здійснює процесуальне керівництво за кожним провадженням. Без підпису процесуального керівника абсолютно жодна миша не передвигається, крім призначення експертиз. Процесуальний керівник уповноважений на даний час проводити окремі слідчі дії і мати, приймати участь у їх проведенні. Ми вертаємо і надаємо повноваження прокурору проводити слідчі дії, або новий – забезпечення кримінального провадження як новий захід, це повернення функцій досудового слідства прокурору.

В статті 131 зі значком 1 Конституції України встановлено права прокуратури і функції досудового розслідування абсолютно там уже немає. Тимчасовий доступ до термінового збереження інформації здійснюється на підставі постанови знову тільки прокурора. Знову підтверджується функція слідства.

Надаємо також протиріччя, закладаємо цим законопроектом для того, щоб, згадайте, бізнес кричав про те, що якщо беруть постанову на проведення обшуку, то в жодному чині вони – орган, який проводить ці слідчі дії – не можуть вилучати техніку, комп'ютери, тому що це впливає на роботу підприємства. Ми дозволяємо самостійно здійснити на місці

проведення обшуку пошук – зверніть увагу – пошук, виявлення та фіксацію інформації, наприклад, обшук щодо виявлення там печаток, документів конкретних. Тим паче, процедура обшуку, вона визначена кримінально-процесуальним законом і каже про те, що якщо вже всі дії використані, процесуальні слідчі, оперативно-розшукові щодо витребування документів, вони не надали результату, але в тебе є інформація про те, що де документи знаходяться, то процедура обшуку звичайна. Ти вже знаєш, що шукати, що обшукувати, де воно лежить, – для цього є правоохоронний орган. Прийшов на процедуру проведення обшуку, оголосив постанову – зверніть увагу – якщо добровільно видали, обшук закінчився. Ми дозволяємо провести пошук у процесі проведення слідчої дії. На мою думку, це вже протиріччя того, що законодавством пряма заборона, норма закону про те, що неможливо вилучати техніку, комп'ютерну техніку, всі носії. Хочете – скачайте, є ж доступ до цих речей, уже законом внормований.

Якщо під час обшуку слідчий прокурор виявив або законним чином отримує доступ до електронних інформаційних систем або їх частин, мобільних термінологій, систем зв'язку телекомунікаційних, на які не поширюється дозвіл на проведення обшуку. Процедура існує. Якщо щось знайшли, крім того, що дозволено і має відношення, то, як Павлюк Максим зачитував, процедура визначена, йдуть до суду протягом доби, оформлюють і суд визначає, що з цими предметами, які знайшли в процесі обшуку, робити. Вона є в КПК. Для чого змінювати ще адмін вводити?

При доступі до інформації без відповідної ухвали слідчого судді виникає загроза фактично безконтрольного доступу до будь-якої, в тому числі конфіденційної, інформації щодо особи. Також це ризики, які, уже і до цього говорилося, і отримали пряму заборону щодо вилучення комп'ютерної техніки, систем, всього іншого.

Але в чому основна проблема в цьому законопроекті як для мене? Введення стадії або дозволу проводити слідство прокурору, що прямою нормою є заборони і Конституції, і Закону "Про прокуратуру", а також

невизначений механізм захисту прав власника, володільця або утримувача. Тому що, по суті, підміною понять проведення обшуку, слідчої дії і проведення пошуку під час проведення слідчої дії – це зовсім абсолютно якийсь маразм, нонсенс в законодавстві. Але, якщо ми наділяємо функцією правоохоронний орган проведення пошуку в рамках слідчої дії (не розслідування, слідчої дії), то необхідно дати і права тим особам, де це проводиться, але ж цих прав немає. То, де ж та змагальність сторін, яка повинна передбачена бути кримінально-процесуальним законодавством?

Шановні колеги, прошу уважніше читати законопроекти. Про віруси тут абсолютно нічого не сказано. Я думаю, що все-таки, якщо можна поставити пропозицію мою на доопрацювання авторам законопроекту. Чому? Тому що думки прокурора, наприклад, я не побачив як вони будуть реалізувати це, тим паче, була ж анонсована і створена робоча група. Думки прокуратури немає. Думки Мін'юсту немає.

Щодо відповідності законодавства і сумісності з існуючою моделлю, яка передбачена кримінальним процесуальним законодавством, також я не побачив. Колеги, все-таки я звернув би вашу увагу, щоб все-таки звернули увагу на ті акценти, про які я казав, щоб ми не нарубили дров, і поставити мою пропозицію також на голосування – надати авторам законопроекту цей законопроект для доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Григорій Миколайович.

Я лише зауважу, що прокурор так як і слідчий зустрічається в усій концепції Кримінального процесуального кодексу. І тут в даному плані законопроект, який був, якраз і передбачає... Григорій Миколайович, не перебивайте, будь ласка. Якраз і передбачає загальну концепцію в Кримінальному процесуальному кодексі, нічого не руйнуючи. Подивіться Кримінальний процесуальний кодекс, тут згадується можливість прокурора проводити слідчі дії, допити, інші позиції. Тому в даному плані, подивіться, є

стаття 40, де слідчому надається повноваження проводити, застосовувати....., так як і іншим сторонам. Тому в даному випадку не бачу жодної проблеми.

МАМКА Г.М. Шановний Денис Анатолійович, коль ви назвали мене, можна я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вас не називав. Григорій Миколайович, я вас не називав.

МАМКА Г.М. Дивіться, дивіться... Посмотрим потім, але...Дивіться, я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А давайте голосувати.

МАМКА Г.М. Я уважно читаю Кримінальний процесуальний кодекс. І повірте мені, не рахую себе, який недочитує до кінця як юрист. Зверніть увагу, то чого ж ви дозвіл надаєте щодо заходу забезпечення тільки прокурору? Чому?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чому? Статтю 40 відкрийте, будь ласка, і подивіться. Слідчий уповноважений застосовувати заходи забезпечення кримінального провадження. Григорій Миколайович, відкрийте...

МАМКА Г.М. Так якщо в слідчого є ця опція... Якщо в слідчого є, ще й прокурору її надаємо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому що всі інші слідчі дії також надаються прокурору. Якщо ви вважаєте...

МАМКА Г.М. Так, а ви знову вертаєтесь... Ні, ви вважаєте...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. ....*(Не чути)*... концепцію КПК, пропонуєте... В даному випадку, про що ми з вами споримо? Поки що концепція КПК надає прокурору право проводити дані слідчі дії. Ми, мені здається...

МАМКА Г.М. Не дані, а окремі слідчі дії. Ці окремі слідчі дії поміняли просто на саме розслідування прокурором справи. Ми знову збільшуємо ці ж повноваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

МАМКА Г.М. Так може давайте вернемо функції в розслідування прокурору.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Неклюдов Владлен Михайлович, прошу.

ОСАДЧУК А.П. Я руку піднімав теж.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я бачив, Андрію. Після...

НЕКЛЮДОВ В.М. Колеги, доброго дня! Дуже, я вважаю, що для нас кожен комітет це реально свято, свято дійсно спілкування між колегами, свято простого людського спілкування. Це свято – чути думки колег, вони різні, я завжди з великою увагою слухаю колег і Григорія Миколайовича в тому числі, емоційний досить виступ, але це свідчить про те, що він небайдужий, небайдужий до долі прокурорів, учасників провадження, їх прав, повноважень. І це дійсно дуже важливо. І я що хочу зазначити, що дійсно ми були свідками цього вірусу Ретуа, що паралізував роботу наших

комунікаційних систем. І фактично такі атаки вони створюють загрозу і національній безпеці. Ми фактично є потенційними постійно жертвами, постійно ми ходимо під загрозою кібератак, що дійсно не може не хвилювати.

Я вважаю, що, як Максим Бужанський казав, в першому читанні я теж планую і налаштований підтримувати цей законопроект, він важливий. Хоча в мене теж є певні зауваження, зокрема я сейчас висловлю свою думку і потім за згоди голови комітету я хотів би запитати представників, хто є, Кіберполіція чи хто є...

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

НЕКЛЮДОВ В.М. Але запитати... Вот ситуація може бути тут, який ризик? Наприклад, що буде, якщо слідчий помилився? Наприклад, він отримав ту інформацію, яка не має значення для справи, але вона має значення, наприклад, для конкурентів. Тобто слідчий в тому випадку з представниками оперативних підрозділів, оскільки механізм захисту таких підприємств чи якихось юридичних осіб, він не прописаний як захищати, коли в ході цих пошуків будуть встановлені певні дані. Я вважаю, що тут будуть ризики і ризики, вони, я думаю, досить суттєві, що вони можуть постраждати.

Яким чином стримувати корупційні такі корисливі мотиви і інші мотиви слідчих чи працівників оперативних підрозділів, щоб ця інформація, наприклад, не передати іншим конкурентам, які зацікавлені в цьому? Таке питання в мене, якщо ви зможете, хтось там є з представників...., відповісти, буду дуже вдячний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Владлен Михайлович.

Будь ласка, Андрій Осадчук.

НЕКЛЮДОВ В.М. Можливо це отримати? Да, да, а так я в цілому підтримую, шановні колеги. Бо я вважаю, щоб потім тоді отримав відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дамо відповіді на запитання, можливо, в кінці, які прозвучали, якщо ви не заперечуєте?

НЕКЛЮДОВ В.М. Давайте в кінці. Це ви визначаєте регламент.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, пане Андрію, прошу вам слово, а після цього...

ОСАДЧУК А.П. Шановні колеги, я не для того, щоб сперечатися, а просто, щоб висловити мою особисту позицію щодо цього законопроекту. Немає жодних сумнівів, що це надзвичайно велика, складна і дуже важлива тема. Насправді проведена дійсно дуже велика робота і я насправді підтримую те, що звучало вже сьогодні на комітеті, що українське кримінальне законодавство в значній частині не відповідає тим викликам сьогодення в частині кіберзлочинності, кіберзагроз і боротьби з цими явищами. Це, безумовно, треба вдосконалювати і врегульовувати, з цим немає жодних питань.

Знову ж таки проведена велика і складна робота, я з цим теж погоджуюсь і дякую за цю роботу всім, хто був до цього дотичний. Але, на жаль, як завжди буває в нових великих темах, проявляються дуже різні інтереси і дуже різні пропозиції. І я знову ж таки з великим задоволенням прослухав презентацію підкомітету. Я дякую Максиму Павлюку, який в значній мірі дуже чітко, відверто і справедливо озвучив значну частину ризиків, які є в цьому законопроекті. Дякую, Максиме.

При цьому я в чергове нагадую, що Регламент Верховної Ради передбачає, перше, голосування не просто давайте щось приймемо, а потім будемо переробляти. Перше читання, в десятий чи в якийсь сотий раз я буду

повторювати, – це затвердження суті і концепції законопроекту. Далі має йти в другому читанні тільки "косметика". Ми знову ж таки намагаємося ухвалювати в першому читанні законопроекти, самі визнаючи величезну купу ризиків, які в тому числі озвучив голова підкомітету. Я розумію, що політично йому складно ухвалити або запропонувати інше рішення, але навіть те, що сказав підкомітет вже є достатнім для того, щоб доопрацьовувати далі законопроект.

З недоліків я звернув увагу тільки на дві для мене абсолютно принципові речі. Не може бути навіть натяку на передачу прокуратурі функцій досудового слідства. Просто це неможливо, ми зруйнуємо всю логіку кримінального законодавства, яка в нас зараз наразі є в Україні. Тому, вибачте, я підтримую частково риторику, я спеціально його зараз назву, доктора Мамки, можливо, він ще щось відкоментує, він правий, і я теж підтримую цю позицію. Не можна навіть частково передавати функції досудового розслідування прокуратурі.

Друге, що мене особисто професійно дуже хвилює. Ми семимильними кроками цієї Верховною Радою рухаємося до запровадження режиму тотального контролю за громадянами-абонентами мобільного зв'язку. Нагадаю, що абонентами мобільного зв'язку є фактично всі громадяни цієї країни, я не бачив останньої статистики, але в ті далекі часи років 5 тому, коли я цим займався, активних SIM-карт було, здається, 53 чи 54 мільйони в Україні. Тобто абонентами мобільного зв'язку є всі.

Верховна Рада недавно, я вважаю, в порушення Регламенту, з другої спроби ухвалила Закон "Про електронні комунікації". На щастя, парламент провалив більшу частину так званих правил Президента оформлених Комітетом цифровізації, які стосувалися якраз тотального контролю, але деякі, одна правка пройшла, і в Законі "Про електронні комунікації" лишилися речі, які дають набагато більше можливостей контролю за абонентами.

В цьому законопроекті під соусом боротьби з кіберзлочинністю даються ще додаткові інструменти, я вважаю, тотального контролю.

Ще раз, приватність є абсолютно фундаментальним правом цивілізованого світу Європейського Союзу, Сполучених Штатів Америки, всіх розумних і багатих в цьому світі. Так, кіберзлочинність є, з нею треба боротися, але приватність жодним чином не можна порушувати. В цій частині я бачу серйозні недоліки цього законопроекту.

Таким чином, враховуючи позицію підкомітету, оці дві мої принципові позиції по досудовому розслідуванню і по приватності, і по захисту мереж телекомунікацій, я вважаю, що при всьому бажанні, але цей законопроект треба ще доопрацьовувати, щоб ми не наламали дров, щоб ми не наробили помилок. Тому я буду утримуватись.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги...

МАМКА Г.М. Можна репліку? Прізвище було названо, Денис Анатолійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович, репліка тільки для вас і будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні колеги, я все-таки хочу розширити слова колеги Осадчука і звернути увагу про те, що казав голова комітету. Дійсно, в статті 40 чітко і ясно записано процедуру, механізм: звертатися за погодженням з прокурором до слідчого судді з клопотанням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Всім зрозумілий механізм, да? Ми вносимо в 36-у повноваження прокурора, додаткову опцію: доручати проведення слідчих дій, негласних слідчих розшукових дій, він має право на це, на що є існуюча норма, а також

застосування заходу забезпечення кримінального права у вигляді термінового збереження. І окремо йому даємо опції самостійно ці речі робити на підставі постанови прокурора.

Доповідь закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Григорій Миколайович.

Будь ласка, надаю слово представнику Кіберполіції...

МЕДЯНИК В.А. Пропоную голосувати, ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перепрошую, ще Максим Павлюк.

НЕКЛЮДОВ В.М. Дуже оперативно, Григорій Миколайович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Потім представника Кіберполіції заслухаємо.

Прошу, будь ласка, Максим Павлюк.

ПАВЛЮК М.В. Денис Анатолійович, хотів би відреагувати на репліку колег щодо позицій Мін'юсту, Офісу Генерального прокурора.

До нас надійшли листи і з Міністерства юстиції, і з Офісу Генерального прокурора, які висловили свої зауваження та пропозиції до даного законопроекту.

Крім того, Уповноважений Верховної Ради з прав людини зазначив, що підтримує законопроект. Тому не варто маніпулювати, що у нас немає думки зацікавлених сторін щодо даних законопроектів 4003 і 4004.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

МАМКА Г.М. Офіс Генерального прокурора скажіть... Уповноважена з прав людини може давати фахові коментарі по КПК? Скажіть, Офіс Генерального прокурора, яку думку надав?

ПАВЛЮК М.В. Ми завжди звертаємось до Уповноваженого з прав людини по кожному законопроекті і вони дають свою думку, так само як до Офісу Генерального прокурора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте коротко тоді по...

КИВА І.В. Ребят, я прошу прощення. Мы уже видели, честно говоря, одного человека, представителя по защите прав человека на Донбассе, который избивал людей, помощник Денисовой или кто там. Поэтому я думаю, что данная государственная позиция себя дискредитировала действиями отдельных людей. Поэтому опираться на нее не стоит все-таки я думаю, что лучше слушать исключительно выводы Генеральной прокуратуры и Национальной полиции, то, что непосредственно их касается. А приводит примеры третьих каких-то неизвестных для нас структур, я думаю, не стоит. Извините, это реплика....

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Самойлов Станіслав Вадимович начальник управління інформаційних технологій та програмування Департаменту кіберполіції. Якщо є на зв'язку, прошу тоді прокоментувати.

САМОЙЛОВ С.В. Доброго дня, шановні депутати! Дякую за надану можливість доповісти по питанням, які були озвучені.

Дійсно, щодо питання вилучення техніки, ми в жодному законопроекті і в цьому також не передбачаємо можливість вилучення техніки, крім тієї, що

передбачена вже нормами Кримінального процесуального кодексу України. Ми зазначаємо про те, що йде питання щодо копіювання інформації.

Щодо пошуку інформації під час обшуку та поняття розширеного обшуку. Воно напряму витікає з Конвенції про кіберзлочинність, тому що вона передбачає, що держави-підписанти конвенції мають надати можливість своїм правоохоронним органам проводити розширений пошук або обшук в нашій трансляції. Що мається на увазі? Коли ми беремо проводимо обшук на визначеній ділянці, території, приміщення і виявляємо під час обшуку логічний, тобто інформаційний доступ до систем, які знаходяться фізично поза межами обшуку, однак, в той же час логічно є складовою частиною цієї телекомунікаційної мережі та на час обшуку мають підключення. Тобто нам не потрібно вчиняти додаткових дій для вчинення цього підключення, а під час обшуку вже комп'ютери, сервери тощо на час проведення обшуку мають логічне з'єднання і ми можемо завантажити ці дані. Саме це ми вкладаємо у визначення "розширений обшук" або "пошук інформації", коли інформація буде завантажена на вже існуючому логічному підключенні.

Щодо питання допустимості доказів, яке було озвучено стосовно того, якщо буде виявлений факт, який не має відношення до кримінального провадження, то включається загальне право Кримінального процесуального кодексу України, яке визначене 86, 87 статтями КПК України щодо допустимості або недопустимості доказів. А тому ми не передбачали додаткових механізмів, адже існуючі механізми дозволяють приймати рішення прокурора і слідчого щодо віднесення тієї чи іншої інформації до доказів в межах кримінального провадження. А якщо воно не відноситься, то там вже є відповідні процедури, як поводитись з тією інформацією, яка була встановлена під час кримінального провадження.

Щодо питань контролю та приватності. Також ми підтримуємо, звісно, права громадян на приватність та приватне спілкування. Хотілось би пояснити одну маленьку річ, що ми вказуємо на термінове збереження інформації, яка відноситься до технічної складової. Тобто можна навести

приклад, коли використовується звичайне листування, коли ви на конверті пишете кому та від кого ви направляєте листа, ця інформація, вона є публічною з точки зору того, що ви публічно надаєте можливість операторам поштового зв'язку, який бачить кому та від кого цю інформацію треба передати. А тому ми пропонуємо саме зберігати інформацію технічно: з якої IP-адреси, з якого порту на який порт було вчинене те чи інше з'єднання з метою подальшої можливості отримання інформації знову ж таки виключно в порядку Кримінального процесуального кодексу України чи на підставі рішення суду про тимчасовий доступ до розширення документів. Тобто ми не матимемо прямого доступу до такої інформації, вона зберігатиметься у провайдера, тому і ми зможемо її отримати в порядку, визначеному чинним КПК.

Дякую за надане слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

МАМКА Г.М. Можна питання до спеціаліста, я просто прослухав посаду, хто це був.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Начальник управління інформаційних технологій Департаменту кіберполіції Нацполу.

Будь ласка, Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. А, Національна поліція. Шановний колего, я також трохи працював. Скажіть мені, пожалуйста, от ви розказали тут все грамотно, що без порушень Кримінального процесуального кодексу, але зазначили таку суть, що в ході проведення слідчої дії проводиться, виявляються факти, які будуть логічно зведені, логічно мати відношення і все інше. А хто буде приймати рішення щодо логіки слідчий чи спеціаліст? На підставі якого

закону логіка передбачена? І яким процесуальним документом це буде оформлюватися?

САМОЙЛОВ С.В. Дякую за запитання.

Я дещо поясню, що я мав на увазі під фразою "логічне з'єднання" та "логічне відношення до місця проведення обшуку". Я може невдало висловився, тому що логічно це мається на увазі технічне з'єднання. Можу навести приклад для розуміння. Коли ми приходимо на обшук та бачимо на моніторі комп'ютера відкрите, наприклад, програмне забезпечення щодо бухгалтерського обліку, яке фізично, сервер знаходиться поза межами проведення обшуку. Тобто з точки зору закону я не можу прийти та поширити свій обшук та прийти на те місце, де знаходиться цей сервер. Однак під час обшуку воно логічно, тобто засобами комп'ютерного зв'язку та з використанням ідентифікаційних даних, користувачі, які безпосередньо використовували на місці проведення обшуку, і воно має логічне, тобто логічне між комп'ютерами, з'єднання і саме передбачається, що розширений пошук буде використовуватись саме відносно тієї інформації, яку ми виявили під час проведення обшуку, однак вона фізично знаходиться поза межами тієї аудиторії або того приміщення, в якому ми зараз проводимо цей обшук.

І тому ми пропонуємо за аналогією проведення, як ви правильно сказали, процедури обшуку, коли є нагальна потреба провести обшук і його в подальшому легалізувати в порядку, визначеному КПК. Таким самим чином пропонується вчиняти відносно інформації, адже, ви правильно сказали, правоохоронні органи діють виключно в межах та в порядку, визначеному законом України. А якщо це не має такого порядку і не має таких меж, ми не можемо діяти інакше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, ми завершили обговорення цього питання. Я пропоную переходити вже до голосування.

Значить, ставлю на голосування пропозицію, першу пропозицію, ухвалити висновок комітету і рекомендувати Верховній Раді законопроект 4003 підтримати за основу в першому читанні.

Прошу, В'ячеслав Медяник, провести голосування.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Алексєєв Сергій Анатолійович, ваша позиція.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Сергій Олегович Алексєєв – за в першому читанні з урахуванням того, що будуть доопрацьовані в другому читанні всі ці зауваження, які були висловлені.

Дякую.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Володимир Арешонков – за. Теж із зауваженнями до доопрацювання.

МЕДЯНИК В.А. Бакумов Олександр Сергійович – відсутній.

Бородін Владислав.

БОРОДІН В.В. Бородін – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Бужанський Максим Аркадійович.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Бужанський – за.

МЕДЯНИК В.А. Галушко Микола Леонідович.

ГАЛУШКО М.Л. Галушко – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Данілов Віталій Богданович. Відсутній.

Дануца Олександр Анатолійович.

ДАНУЦА О.А. Олександр Дануца – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Дмитрук Артем Геннадійович.

ДМИТРУК А.Г. Дмитрук Артем – за.

МЕДЯНИК В.А. Захарченко Володимир Васильович.

ЗАХАРЧЕНКО В.В. Захарченко Володимир – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Іонушас Сергій Костянтинович.

ІОНУШАС С.К. Іонушас – за.

МЕДЯНИК В.А. За. Дякую.

Кива Ілля Володимирович. Кива Ілля, мабуть, немає.

КИВА І.В. За.

МЕДЯНИК В.А. За. Дякую.

Колев Олег Вікторович.

КОЛЄВ О.В. Колев Олег – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Куницький Олександр Олегович. Відсутній.

Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Григорій Мамка – утримався. Не могу себя побороть з порушенням закону.

МЕДЯНИК В.А. Мамоян Суто.

МАМОЯН С.Ч. Мамоян – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Медяник В'ячеслав – за.

Михайлюк Галина Олегівна.

МИХАЙЛЮК Г.О. Михайлюк Галина Олегівна – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую за вашу позицію.

Мінько Сергій Анатолійович. Мінько Сергій Анатолійович, мабуть, відсутній.

Монастирський Денис Анатолійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Монастирський Денис Анатолійович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую за вашу позицію.

Неклюдов Владлен Михайлович.

НЕКЛЮДОВ В.М. Я підтримую в першому читанні цей законопроект. І вважаю, що ми, Григорій Миколайович не може, а ми зробимо до другого читання зміни, допоможемо колезі попрацювати.

МАМКА Г.М. Дай Бог, щоб ви його ще й виконували, вообщє буде клас. Бо будуть вилучать телефон, а потім йти до комп'ютера вилучать, потом будемо захищати.

МЕДЯНИК В.А. Осадчук Андрій Петрович.

ОСАДЧУК А.П. Ви знаєте, я послухав його презентацію і, враховуючи ризик порушення прав і свобод людини і громадянина, я проголосую проти.

МЕДЯНИК В.А. Проти. Зрозуміло.

Павлюк Максим Васильович.

ПАВЛЮК М.В. Павлюк Максим Васильович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую за вашу позицію.

Устінова Олександра Юріївна. Відсутня.

Яцик Юлія Григорівна.

ЯЦИК Ю.Г. Яцик Юлія Григорівна – утрималась.

МЕДЯНИК В.А. Утрималась.

17 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання. Законопроект 4004 про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу щодо підвищення ефективності боротьби з кіберзлочинністю та використання електронних доказів. Також я автор, як і члени нашого комітету. Це фактично друга частина роботи робочої групи, яка була створена і протягом року працювала над тим, щоб відповідно внести зміни і привести у відповідність до вимог.....

То про що мова йдеться в даному законопроекті? Тут були враховані пропозиції узагальнені Верховного Суду, які дав багато питань для того, що потрібно вдосконалювати, в якому напрямку, де є проблематика.

Зокрема, тут, в даному законопроекті, запроваджуються поняття і види електронних доказів, доповнюється перелік процесуальних джерел доказів, визначається і розмежовується поняття електронного документа як різновиду електронного доказу, інших документів, які подаються в електронній формі. Підтверджується питання про те, що потрібно копіювати інформацію і долучати оригінали..... в процесі минулого нашого законопроекту.

Також піднімається питання по порядку реєстрації віртуальних активів. Це нова категорія. В нас мова йде про ринок криптовалют, який фактично існує, але питання обігу криптовалют у нас недостатньо врегульовано. Зараз в першому читанні пройшов законопроект 3637 про віртуальні активи, проголосований і зараз готується до другого читання, де даються більшість визначень що це і яким чином. Але фактично українці вже використовують активно і криптовалюти. І навіть нещодавно вже Кіберполіція за підтримки криптобіржи викрила злочинне угруповання, яке через ринок криптовалют відмивало 42 мільйони доларів.

Третя позиція – це вдосконалюється процедура проведення НРСД ..... кіберзлочинів. І уточнюється питання можливості..... в слідчих діях збору інформації з відкритих джерел, з Інтернету.....(Не чути) .... для того, щоб це можна було нормально фіксувати в матеріалах кримінального провадження. От такі основні позиції законопроекту.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Номер закона еще раз скажите, пожалуйста, Денис Анатольевич.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Законопроект 4004. Значить, також до нього долучилися і наші колеги з Верховного Суду, і з Національної поліції, і з Департаменту кібербезпеки, вони готові уточнюючі якісь технічні питання висвітлити. Я пропоную тоді переходити до обговорення.

Хто би хотів виступити з цього приводу, крім Григорія Миколайовича Мамки?

ОСАДЧУК А.П. Я два речення скажу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді, будь ласка, Григорій Мамка.

НЕКЛЮДОВ В.М. І голосуємо, да, мабуть?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Мамка і Андрій Осадчук....

НЕКЛЮДОВ В.М. Це бенефіс Григорія Миколайовича, бенефіс.

МАМКА Г.М. Ні, я просто, я вибачаюсь, колеги, я просто готуюсь до кожного законопроекту, багато читаю. І якщо готується людина, то, по суті, у неї складаються свої думки.

Шановні колеги, незрозуміло, не розумію, хто присутній, до кінця, і хто може надати відповідь на питання. Тому що в частині третій статті 100 зі значком 1 Кримінального процесуального кодексу встановлюється, що сторони кримінального провадження – зверніть увагу! – потерпілий, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, зобов'язані надати суду електронний доказ в оригіналі або в електронній копії без порушень його цілісності та справжності. Яким чином буде це

оцінюватись – не розумію. І тільки у нас два учасника – потерпілий і представник юридичної особи – визначені в статті 100 зі значком 1. Які ознаки будуть переконливо свідчити в конкретних випадках, коли надаються оригінали електронного доказу – не розумію.

По-друге, формулювання про надання суду оригіналу електронного доказу або його копії, при цьому не встановлено, в яких випадках оригінал, а в яких може бути копія, не сприяє чіткості і зрозумілості, і неоднозначності застосування норм права.

Я думаю, що все-таки, якщо у нас є представники Верховного Суду, то хотів би звернути на Рішення і Конституційного Суду України від 28.08.2020 року за №10-р/2020, де вказано, що необхідно визначати випадки, коли копія, коли оригінал, тому що є порушення щодо застосування норм права.

По-третє, знову вертаємося до статті 100 зі значком 1 Кримінального процесуального кодексу. Що сторони кримінального провадження, потерпілий, представник юридичної особи (знову тільки два учасника процесу), щодо якої здійснюється провадження, мають право надавати витяги, копії, узагальнення електронних доказів, які незручно повністю досліджувати в суді, а на вимогу суду зобов'язані надати електронні докази у повному обсязі. Ми добавляємо сюди право витяги, копії, узагальнення електронних доказів, тобто крім цього. Але ж де копії тоді електронних доказів? Чому ми тут визначаємо конкретні електронні докази як оригінали, а копії не зазначаємо?

Створюється, на мою думку, без обмежень можливість фальсифікації доказів і передумови для неповного дослідження судом всіх обставин справи.

Шановні колеги, необхідно з цим законопроектом доопрацьовувати не між першим і другим читанням, а на відповідність необхідно доопрацьовувати авторам законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Григорій Миколайович.

Будь ласка, Андрій Осадчук.

МАМКА Г.М. Як буду голосувати – це буде інтрига.

ОСАДЧУК А.П. Я дуже коротко. Я поділяю занепокоєння попереднього виступаючого щодо юридичних неточностей і дефектів, які дійсно можна поправити. Але вони є і вони подекуди є важливими.

Але я знову ж таки не можу не сказати про тотальне відстеження абонентів. Цим законопроектом знову ж таки вносяться зміни в статтю 39. Ви це всі, будь ласка, маєте зрозуміти, де насправді, з одного боку, здійснюється тиск, дуже жорстокий тиск на індустрію. Я не знаю, де захисники телеком-індустрії, які часто бігають по залу Верховної Ради, щось зараз я їх не чую і не бачу, а це реально те, проти чого індустрія боролася останні 20 років. Бо індустрію хочуть заставити за власний кошт встановлювати будь-яке обладнання, яке буде хотіти прокуратура, поліція чи СБУ, ДБР і так далі, а це і є державне втручання в бізнес і побудова поліцейської держави. При цьому прямо пишеться, шановні, не просто відстеження, або як нам пояснював тільки що представник Кіберполіції маршрути з точки "А" в точку "Б", а тут прямо чорним по білому написано: "тривалість, маршрути передавання і зміст інформації, зміст." Тобто всі смс, всі месенджери – все абсолютно оператори зобов'язані будуть збирати. Це називається "поліцейська держава", про яку мріяла депутат Російської Федерації Ярова, і ми її хочемо будувати в Україні.

Тобто я – за боротьбу з кіберзлочинністю двома руками. Всі пропозиції дуже гарні, але, вибачте, ми не можемо втручатися таким чином в приватність громадян України. Ми не можемо ставити під ризик повне руйнування взагалі приватності мереж мобільного зв'язку і будь-якого зв'язку. Тому тільки з цієї позиції по 39 статті Закону "Про телекомунікації" я на цей раз буду не такий жорсткий, як в попередньому законопроекті, я просто утримаюсь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрію, лише додам, що це положення про зміст ми також аналізували, і, звичайно, це діюче законодавство. Це не пропозиція, це цитата діючого законодавства. І є вже судова практика, якщо бажаєте, я надам відповідні ухвали, де мова йде про зміст, це вид, смс чи це були телефонні перемовини. Це є практика, яка вже склалася щодо тлумачення даного терміну.

ОСАДЧУК А.П. Денис Анатолійович, в 39 чинній статті немає слова "зміст", немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це мова йде: "...і інші законодавчі акти". Я вам обов'язково напишу, тому що це ми аналізували при підготовці даного законопроекту.

Колеги, якщо немає питань, я пропоную переходити до голосування. І, значить,...

ПАВЛЮК М.В. А рішення підкомітету?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Васильович, по-моєму, ви не виступали ще. Будь ласка.

ПАВЛЮК М.В. Так точно, Денис Анатолійович. Комітет 30 листопада 2020 року на своєму засіданні розглянув проект про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо підвищення ефективності боротьби з кіберзлочинністю та використання електронних доказів (реєстраційний номер 4004).

Зверну увагу на зауваження щодо тексту статей 100 прим.1 КПК України і 236 КПК України, які слід буде до другого читання все ж

доопрацювати. І внесли вам пропозицію підкомітету за результатами розгляду в першому читанні прийняти рішення, яким підтримати та рекомендувати Верховній Раді України проект Закону реєстраційний номер 4004 прийняти за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Є також питання уКкіберполіції, які можуть також надати додаткові пояснення. Чи є потреба, чи можемо переходити до голосування?

МЕДЯНИК В.А. До голосування давайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голосуємо. Колеги, тоді ставлю на голосування пропозицію ухвалити висновок комітету і рекомендувати Верховній Раді законопроект 4004 прийняти за основу в першому читанні. Прошу голосувати.

В'ячеслав Медяник, прошу.

МЕДЯНИК В.А. Алексєєв Сергій Олегович.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Алексєєв Сергій – за в першому читанні. Ще раз наголошую на необхідності доопрацювання до другого читання.

Дякую.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Володимир Арешонков – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Бакумов Олександр Сергійович.

БАКУМОВ О.С. Бакумов Олександр Сергійович – за.

Шановні колеги, я прошу вибачення за запізнення на комітет, це пов'язано із заходами, пов'язаними з похованням харківського міського голови. Прошу вибачення ще раз. І дякую тим, хто мене підстрахував і замінив під час доповіді.

МЕДЯНИК В.А. Бородін Владислав.

БОРОДІН В.В. За.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Бужанський Максим Аркадійович.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. За. Перед вторым чтением буду требовать дослухатись до думок пана Григорія Миколайовича Мамки.

МЕДЯНИК В.А. Галушко Микола.

ГАЛУШКО М.Л. Микола – за.

МЕДЯНИК В.А. Данілов Віталій Богданович. Відсутній.

Дануца Олександр Анатолійович.

ДАНУЦА О.А. Олександр Дануца – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Дмитрук Артем Геннадійович.

ДМИТРУК А.Г. Дмитрук Артем – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Захарченко Володимир Васильович.

ЗАХАРЧЕНКО В.В. Захарченко Володимир – за.

МЕДЯНИК В.А. За. Дякую.

Іонушас Сергій Костянтинович. Іонушас Сергій Костянтинович,
мабуть, відсутній.

Кива Ілля Володимирович. Кива Ілля Володимирович – відсутній.

КИВА І.В. За.

МЕДЯНИК В.А. За. Бачу, Ілля.

Колев Олег Вікторович.

КОЛЄВ О.В. Колев Олег – за.

МЕДЯНИК В.А. Колєв – за.

Куницький Олександр Олегович. Відсутній.

Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Григорій Мамка – утримався.

МЕДЯНИК В.А. Мамоян Суто.

МАМОЯН С.Ч. Мамоян – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Медяник В'ячеслав – за.

Михайлюк Галина Олегівна.

МИХАЙЛЮК Г.О. Михайлюк Галина Олегівна – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую вам.

Мінько Сергій Анатолійович. Мінько – відсутній.

Монастирський Денис Анатолійович, ваша позиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Монастирський Денис Анатолійович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую вам.

Неклюдов Владлен Михайлович.

НЕКЛЮДОВ В.М. Неклюдов Владлен Михайлович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Осадчук Андрій Петрович.

ОСАДЧУК А.П. Осадчук Андрій – утримався.

МЕДЯНИК В.А. Дякую вам за позицію.

Павлюк Максим Васильович.

ПАВЛЮК М.В. Павлюк Максим – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Устінова Олександра Юріївна. Устінова – відсутня.

Яцик Юлія Григорівна.

ЯЦИК Ю.Г. Яцик – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

18 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 18 голосів "за". Рішення прийнято.

Дякую вам за підтримку. І ми обов'язково, звичайно, доопрацюємо по названих питаннях, які висловили всі доповідачі.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Законопроект 3911 про внесення змін до статті 259 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян. Два у нас сьогодні відповідальних. Власне, заступник голови комітету Галина Михайлюк і голова підкомітету Олександр Бакумов. Прошу визначатися, хто доповість це питання. Якщо Олександр... бачу, що десь немає можливості доповісти.

МИХАЙЛЮК Г.О. Я доповім, шановний пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

МИХАЙЛЮК Г.О. Шановний пане голово, шановні колеги, вашій увазі пропонується підготовлений до другого читання проект Закону України про внесення змін до статті 259 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян (реєстраційний номер 3911) (поданий Кабінетом Міністрів України), який прийнято Верховною Радою України за основу 4 листопада 20-го року.

Метою даного законопроекту є суттєве зменшення кількості завідомо неправдивих повідомлень про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності, а також забезпечення економії

матеріальних і інших ресурсів органів державної влади, які використовуються для їх перевірки та усунення негативних наслідків розповсюдження неправдивої інформації.

Так, прийнятим за основу законопроектом пропонується, по-перше, встановити додаткове покарання у виді конфіскації майна за вчинення злочину, передбаченого статтею 259 Кримінального кодексу України

Також частиною другою статті 259 Кримінального кодексу України пропонується викласти в новій редакції та запровадити посилену кримінальну відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності, якщо об'єктами завідомо неправдивого повідомлення стали критично важливі об'єкти інфраструктури або будівлі чи споруди, що забезпечують діяльність органів державної влади, або заклади охорони здоров'я, або заклади освіти, якщо воно спричинило тяжкі наслідки або вчинене повторно.

Також даним законопроектом пропонується доповнити статтю 259 Кримінального кодексу приміткою, у якій зазначити, що термін "критично важливі об'єкти інфраструктури" вживається у значенні, наведеному в Законі України "Про основні засади забезпечення кібербезпеки України".

Слід зазначити, що під час підготовки законопроекту до другого читання до комітету надійшло 22 пропозиції і поправки від суб'єктів законодавчої ініціативи, які внесені до порівняльної таблиці. Зокрема, було розглянуто 14 грудня на засіданні підкомітету з питань кримінального законодавства та протидії злочинності дані законодавчі пропозиції. І за результатами розгляду підкомітетом враховано – 15, 7 пропозицій – відхилено. Зокрема, враховано поправки щодо вилучення норми, якою встановлювалось додаткове покарання у вигляді конфіскації майна за вчинення злочину, передбаченого статтею 259 Кримінального кодексу України.

Слід також зазначити, що зауваження щодо цієї норми озвучували під час засідання підкомітету та під час пленарного засідання Верховної Ради України, інші ж положення законопроекту залишились без змін.

Тобто законопроектом посилюється кримінальна відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності, якщо об'єктами завідомо неправдивого повідомлення стали критично важливі об'єкти інфраструктури або будівлі чи споруди, що забезпечують діяльність органів державної влади, або заклади охорони здоров'я, заклади освіти, або якщо воно спричинило тяжкі наслідки, або вчинене повторно.

Таким чином підкомітетом з питань кримінального законодавства та протидії злочинності ухвалено рішення запропонувати комітету, керуючись пунктами 5 та 6 частини першої статті 16 Закону України "Про комітети Верховної Ради України" та пунктом 3 частини першої статті 123 Регламенту Верховної Ради України, ухвалити висновок та прийняти рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до статті 259 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян (реєстраційний номер 3911) прийняти в другому читанні та в цілому.

Прошу підтримки. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, хто хотів би виступити в обговоренні? Ми, в принципі, обговорювали це до першого читання і висловлювали пропозиції комітету.

Бакумов Олександр, я бачу. Прошу.

БАКУМОВ О.С. Дякую, пане голову.

Шановні колеги, там була основна кількість правок, пов'язаних з конфіскацією майна, їх було майже 15. Вони всі враховані. Тобто основні меседжі і пропозиції, які хотіли подати наші колеги, вони враховані.

Єдине там по примітці, що вважати об'єктами критичної інфраструктури, була полеміка. Ми притримуємося першої позиції, що використовуємо в значенні закону, як було і до першого читання. Зокрема, це профільний Закон, пов'язаний з кібербезпекою, "Про засади забезпечення кібербезпеки України". Тому ми залишили цю редакцію в першому читанні, решта – враховано.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, чи можемо переходити до голосування?

НЕКЛЮДОВ В.М. Можемо. Там дійсно основний предмет був – це щодо конфіскації, він усунутий. Я думаю, що, на мій погляд,...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це правда, да. Переходимо тоді до голосування.

Колеги, тоді пропоную ухвалити висновок комітету і рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект 3911 в другому читанні та в цілому як закон. Прошу голосувати.

В'ячеслав Медяник, прошу організувати голосування.

МЕДЯНИК В.А. Алексєєв Сергій Олегович, ваша позиція.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Алексєєв Сергій – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Володимир Арешонков – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Бакумов Олександр Сергійович.

БАКУМОВ О.С. Бакумов Олександр Сергійович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Бородін Владислав. Бородін Владислав. Відсутній.

Бужанський Максим Аркадійович.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Бужанський Максим Аркадійович – за.

МЕДЯНИК В.А. Ще раз можна?

БУЖАНСЬКИЙ М.А. За.

МЕДЯНИК В.А. За. Дякую.

Галушко Микола Леонідович. Галушко. Відсутній.

Данілов Віталій Богданович. Відсутній.

Дануца Олександр Анатолійович.

ДАНУЦА О.А. Олександр Дануца – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Дмитрук Артем Геннадійович.

ДМИТРУК А.Г. Дмитрук Артем – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Захарченко Володимир Васильович.

ЗАХАРЧЕНКО В.В. Захарченко Володимир – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Іонушас Сергій Костянтинович. Іонушас Сергій – відсутній.

Кива Ілля Володимирович.

КИВА І.В. Кива Ілля Владимирович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Колев Олег Вікторович.

КОЛЄВ О.В. Колев Олег – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Куницький Олександр Олегович. Куницький – відсутній.

Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Григорій Мамка – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Мамоян Суто. Мамоян Суто – відсутній.

Медяник В'ячеслав – за.

Михайлюк Галина Олегівна.

ГАЛУШКО М.Л. Галушко – за.

МЕДЯНИК В.А. Галушко – за.

МИХАЙЛЮК Г.О. Михайлюк Галина Олегівна – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую вам за вашу позицію.

Мінько Сергій Анатолійович. Мінько – відсутній.

Монастирський Денис Анатолійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Монастирський Денис Анатолійович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую вам.

Неклюдов Владлен Михайлович.

НЕКЛЮДОВ В.М. Неклюдов Владлен Михайлович – за, підтримую.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Осадчук Андрій Петрович, ваша позиція.

ОСАДЧУК А.П. Осадчук Андрій – за. Дякую за врахування думок членів комітету.

МЕДЯНИК В.А. Дякую вам за вашу позицію.

Павлюк Максим Васильович.

ПАВЛЮК М.В. Павлюк Максим Васильович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую вам.

Устінова Олександра Юріївна. Устінова – відсутня.

Яцик Юлія Григорівна.

ЯЦИК Ю.Г. Яцик – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую вам.

18 – за, Денис Анатолійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 18 – за. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання. Законопроект номер 4324 про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу щодо застосування до засуджених та осіб, які тримаються під вартою, заходів примусового годування (поданий Кабінетом Міністрів України).

Я бачив присутнім заступника міністра Олександра Банчука. Я так розумію, що ви будете презентувати. Будь ласка, пане Олександр, вам слово.

БАНЧУК О.А. Доброго дня, колеги! Шановний Денис Анатолійович, члени комітету! Це законопроект, який поданий Кабінетом Міністрів. Причиною його подання і підготовки було рішення Європейського суду з прав людини "Невмержицький проти України", де було констатовано Європейським судом, що в нас відсутня процедура прийняття рішення про примусове годування засуджених і осіб, взятих під варту. І відповідно була констатована ця проблема, і на вирішення на загальному рівні цієї проблеми, на рівні законодавства підготовлений відповідний законопроект.

І цей законопроект дуже важливо розуміти, що 4324, він пов'язаний нерозривно з іншим законопроектом, який є на розгляді Комітету правової політики – 4323, який стосується змін до Кримінально-виконавчого кодексу і Закону "Про попереднє ув'язнення", де також вони... це зв'язані законопроекти. І основна річ, яку передбачає законопроект, це перше – передбачити у Кримінально-процесуальному кодексі процедуру, як слідчий, суддя і суд повинні приймати рішення, відповідну ухвалу про застосування примусового годування до засудженого або особи, взятої під варту, яка відмовляється від приймання їжі і відповідно є загроза життю цієї особи. І відповідну процедуру пропонуємо врегулювати законопроектом на досудовій стадії. А також, якщо йдеться про засудженого, то це питання також

відповідні зміни передбачені, якщо йдеться про засуджених, це питання, яке буде уповноважений вирішувати суд у процедурі виконання відповідних вироків.

Тому інший законопроект, тобто зміни до Кримінального процесуального кодексу, тільки стосуються процедури подання відповідних клопотань з боку прокуратури, які відповідні документи, відповідні медичні висновки і взагалі яким чином суд приймає про це рішення, а вже конкретна процедура застосування цих заходів примусового годування, то вона передбачена в іншому законопроекті, який, як я вже говорив, стосується змін до Кримінально-виконавчого кодексу і Закону "Про попереднє ув'язнення".

Зважаючи на те, що це певні юридичні зобов'язання України, уряду України, то є прохання до членів комітету підтримати відповідну ініціативу і щоби вирішити цю проблему, щоб надалі вони не повторювали і не програвали наступні справи у Європейському суді з прав людини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександрє.

Дійсно, цей законопроект розроблений на підставі і узагальнює рішення ЄСПЛ.

Колеги, я бачу Григорій Миколайович Мамка. Ще хто хотів би висловитися, всі висловляться після позиції підкомітету.

Юлія Григорівна Яцик, вам слово.

ЯЦИК Ю.Г. Дякую. Колеги, ну, цілком підтримую доповідь Олександра Банчука.

Хотіла ще б зазначити про те, що даним законопроектом пропонується запровадження примусового харчування, годування засудженого лише після наявності відповідного медичного висновку експерта про те, що таке голодування становить загрозу життю і здоров'ю такого засудженого. Тобто клопотання повинно розглядатися у триденний строк слідчим суддею виключно на підставі такого висновку.

Це, я б хотіла зазначити, ми обговорили на засіданні підкомітету даний законопроект, є певні недоліки, які, на мою думку, можуть бути усунені до другого читання. Це можливість апеляційного перегляду такої ухвали слідчого суду. Та один з недоліків, про який наголошує в нас і Уповноважений з прав людини, і ГНЕУ, і Офіс Генерального прокурора – це форма заяви засудженого про відмову від прийняття їжі. Тобто ми повинні чітко визначити, якою процедурою, якою формою цей засуджений повинен повідомити про відмову від прийняття їжі.

Крім того, я знову ж таки підкреслюю, що і Уповноважений з прав людини, і Офіс Генерального прокурора, й Інститут законодавства Верховної Ради, і ГНЕУ дали виключно позитивні висновки щодо даного законопроекту і рекомендують його для прийняття у першому читанні.

Крім того, відповідно до справ ЄСПЛ "Геннадій Науменко проти України", "..... проти Австрії" Європейський суд з прав людини наголошує на тому, що мета примусового годування – це саме рятування життя такої засудженої особи.

Відповідно до статті 116 Кримінально-виконавчого кодексу у нас передбачена процедура примусового годування засудженого, але механізм в КПК не закріплений. Тому фактично це приведення вимог Кримінального процесуально кодексу, Кримінального виконавчого кодексу, знову ж таки, до європейських норм, стандартів.

Тому за наслідками розгляду даного законопроекту на підкомітеті його рекомендовано для прийняття в першому читанні за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, в нас є Григорій Миколайович Мамка і Андрій Осадчук. Прошу, якщо можна, коротко, висловитися по...

МАМКА Г.М. Шановні колеги, хотів би зазначити, а що будемо робити, якщо 4323 не приймуть в цілому? Ну, що робити? Цей закон ляже і

буде лежати? Внесемо норми? Ну все ж повинно бути по черговості. Якщо є основний закон, тоді є і норми щодо виконання щодо окремих осіб, які перебувають під вартою. Неможливо спочатку робити зміни до КПК, а потім ждати основний закон. Ну, це якось нелогічно і невірно.

Щодо законопроекту. Клопотання подається до місцевого суду, розглядається по аналогії щодо запобіжних заходів неприбуття. Вносяться змін до статті 206 зі значком 1 частини третьої – "неприбуття в судове засідання осіб, які належним чином проінформовані про місце та час". Але ж таке клопотання щодо застосування примусового там годування, воно повинно розглядатися за участі всіх учасників процесу. Якщо не їсть і стан здоров'я незадовільний і загрожує безпеці життя, то яким чином він буде приймати участь?

Також хочу зазначити про те, що строк... Наприклад, суд застосовує таку норму – примусове годування (не розумію механізми, яким чином – медикаментозно чи будуть його тримати за руки, за ноги і запихати продуктами – також не зрозуміло), але не визначений термін. Ну, наприклад, пожиттєво будуть примусово годувати чи до поліпшення стану здоров'я, чи відмови від примусового і вживання добровільного. Тобто, чомусь є початок, не бачу кінця.

Але все-таки я дуже підтримую ініціативу Міністерства юстиції України, тим паче заступника міністра, якого поважаю, і хочу зазначити, що дійсно ЄСПЛ, дійсно такі розгляди на міжнародних інстанціях, вони потребують обов'язкового хоча б реагування з боку України. Але імплементація тих норм, вона повинна мати якийсь логічний і практичний вигляд на території України. Можна прийняти все, що завгодно під рішення ЄСПЛ, не розумію, чому тільки ці рішення, в цьому аспекті приймаються, тим паче, ми від ЄСПЛ отримали вже скільки рішень по люстрації і всього, що хочеш, але чогось Мін'юст не має своєї позиції.

А скільки з практичного досвіду, наприклад, ви як готувалися, яка автор законопроекту від Мін'юсту, скільки по статистиці таких випадків

було, наприклад, візьмемо за 2019 рік, де були випадки щодо застосування примусового голодування? Можна відповідь?

ЯЦИК Ю.Г. Примусового годування.

МАМКА Г.М. Я вибачаюсь, я просто, ну, трохи... Для мене це нова історія – розумієте? Тобто кормить примусово – я не розумію.

ЯЦИК Ю.Г. Вы, наверне, не завтракали, Григорий Михайлович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Банчук, давайте може зараз, а може, в кінці, узагальнивши, якщо ви не заперечуєте...

МАМКА Г.М. Нехай скаже статистику, мені ж два слова потрібно. Чи є статистика? Тому що автор законопроекту повинен знати ці речі, щодо імплементації міжнародного законодавства.

ЯЦИК Ю.Г. Можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Яцик, прошу.

ЯЦИК Ю.Г. Григорій Миколайович, смотрите, я посилалася на статтю 116 Кримінально-виконавчого кодексу. Частина третя передбачає цієї статті, що примусове годування засудженого, який заявив про відмову від прийняття їжі, забороняється. Примусове годування може бути застосовано лише на підставі рішення суду, прийнятого за висновком лікаря, що засудженому загрожує розлад здоров'я стійкого характеру та існує очевидна загроза його життю. Тобто ця норма, вона вже існує.

Законопроект 4323, який знаходиться в Комітеті правової політики, передбачено внесення змін до Кримінального виконавчого кодексу саме

стосовно процедури. Ті ж процедурні питання, які ми вносимо в КПК, вони ж вносяться до Кримінального

виконавчого кодексу. Ми передбачаємо лише механізм, яким чином хто надає висновок, яким чином... Ну, для мене особисто є питання, в якій формі повинен заявити засуджений про відмову від прийняття їжі: чи це письмова форма, звичайно, якої просто, напевно, не може бути. Якщо це усна форма, хто повинен засвідчити цю відмову, яким чином ми встановлюємо факт відмови? А вже інше процедурне питання, яке доволі добре виписано в КПК..., вибачте, в цьому законопроекті про зміни до КПК, я вважаю, що воно, в принципі, слушне і можливе.

В цій же статті 116 передбачено, що слідчий суддя вирішує і питання застосування примусового годування, і строк, на який застосовується ця процедура. Тобто це залежить від того, як у висновку буде прописано, на який строк доцільно застосовувати ці медичні заходи і таке інше.

Дякую.

МАМКА Г.М. У мене ж питання до Банчука було. *(Загальна дискусія)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Григорівна доповіла, Григорій Миколайович. Хіба ви не задоволені?

МАМКА Г.М. Ні-ні, дайте практику. Є такі випадки ...?

БАНЧУК О.А. Я, на жаль, зараз не можу по конкретній статистиці вам сказати, пробачте.

МАМКА Г.М. Дякую вам велике! Оце відома підготовка Міністерства юстиції до законопроектів. От це потрібно просто знати всім громадянам України.

Дякую.

НЕКЛЮДОВ В.М. Глаголом жечь сердца людей, Григорий Николаевич! Глаголом!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Андрій Осадчук і Владлен Неклюдов.

ОСАДЧУК А.П. Шановні колеги, я дуже коротко. Я насправді просто хотів подякувати за позицію Міністерства юстиції Банчуку Олександрю і підкомітету – Юлії Яцик, які абсолютно системно і, на мою думку, правильно оцінили і обґрунтували цей законопроект.

Чому це важливо, перш за все. Тому що якраз цей законопроект у порівнянні з попередніми – про захист прав, свобод людини і громадянина, і перш за все спрямований на захист основного права – права на життя і на здоров'я. Тому за будь-яких обставин його треба ухвалювати в першому читанні. Там, як завжди є дрібні деталі, які, я думаю, ми всі доопрацюємо до другого читання.

Тому дякую за цю підготовку. Я буду голосувати однозначно "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Владлен Михайлович Неклюдов, і я пропоную переходити до голосування.

НЕКЛЮДОВ В.М. Дуже вам дякую.

Багато часу не займу, шановні колеги. Я дійсно дуже вдячний авторам законопроекту за цю ініціативу, за ту концепцію, яка спрямована саме на захист прав наших громадян, на життя, на здоров'я. Оскільки дійсно ми кажемо про міжнародні законодавчі акти, про Конвенцію, про статтю 3 там, щодо захисту прав людини і свобод 50-го року, але ми ж маємо казати і про Конституцію, що Конституцією закріплено право людини на життя, здоров'я – це найвища цінність. І я вважаю, з цього приводу ці ініціативи, вони дійсно

будуть об'єднувати суспільство і будуть демонструвати готовність влади щодо дійсно реалізації прав, основних прав і свобод людини і громадянина.

Але я от хочу зазначити, мені дуже приємно, що Григорій Миколайович такі запобіжники озвучує. Дійсно, він має рацію щодо того, що механізм годування, порядок годування – це такі речі дійсно практичні, які мають бути враховані.

І моя яка пропозиція: ми прийнемо за основу, а між першим і другим, можливо, закріпимо в законі, що обов'язок Міністерства юстиції, тим паче пан Банчук, дивіться, як він налаштований на працю, в нього бажання є і я думаю, що він очолить цю групу.

І зобов'язання їх, вони, я думаю, що внутрішнім актом вони розроблять порядок оцього годування. Порядок, механізм і всі ці питання, що Григорій Миколайович озвучив, він, я думаю, що під його керівництвом це буде зроблено, якщо буде допомога там депутатів, він теж підключиться. І я думаю, це питання ми знімемо, і між першим і другим буде такий законопроект, який буде відповідати всім вимогам і всі будуть задоволені, всі його підтримають, оскільки цей законопроект, я кажу, я дуже радий і дуже вдячний за його ініціативу.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

МАМКА Г.М. Дивіться, я ж не можу... Денис Анатолійович, названо прізвище було, ну, не позбавляйте мене права.

(Загальна дискусія)

Дивіться, така історія, я ж не можу бути одночасно і народним депутатом і міністром юстиції. Ми знаємо, що у нас міністр юстиції, на жаль, не приймає активну участь в роботі нашого комітету. Але він опікується платними камерами, сертифікатами. Він несе пряму відповідальність за цей механізм. Я думаю, що надо доручити все-таки включити особисто міністра,

тим паче в нього є і практичний досвід, і теоретичний, він вже побачив, що там всередині робиться в цих речах, в обслуговуванні, в медичних установах, які все-таки забезпечують комфортне, я звертаю увагу, комфортне в приватних камерах перебування осіб, які скоїли злочин.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію ухвалити висновок комітету і рекомендувати законопроект 4324 авторства Кабінету Міністрів України прийняти за основу в першому читанні.

Прошу голосувати. Прошу організувати В'ячеслава Медяника голосування.

МЕДЯНИК В.А. Алексеев Сергій Олегович.

АЛЕКСЕЄВ С.О. Алексеев Сергій – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Володимир Арешонков – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Бакумов Олександр Сергійович.

БАКУМОВ О.С. Бакумов Олександр Сергійович – за.

МЕДЯНИК В.А. Бородін Владіслав. Бородін відсутній.

Бужанський Максим Аркадійович.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Бужанський Максим Аркадійович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Галушко Микола Леонідович.

ГАЛУШКО М.Л. За.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Данілов Віталій Богданович. Відсутній.

Дануца Олександр Анатолійович.

ДАНУЦА О.А. Олександр Дануца – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Дмитрук Артем Геннадійович.

ДМИТРУК А.Г. Дмитрук – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Захарченко Володимир Васильович.

ЗАХАРЧЕНКО В.В. Володимир Захарченко – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Іонушас Сергій Костянтинович. Іонушас – відсутній.

Кива Ілля Володимирович. Кива Ілля, будь ласка. Кива – відсутній.

Колев Олег Вікторович.

КОЛЄВ О.В. Колев Олег Вікторович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Куницький Олександр Олегович. Відсутній.

Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Григорій Мамка – утримався.

МЕДЯНИК В.А. Утримався.

Мамоян Суто. Мамоян Суто – відсутній.

Медяник В'ячеслав – за.

Михайлюк Галина Олегівна.

МИХАЙЛЮК Г.О. Михайлюк Галина Олегівна – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Мінько Сергій Анатолійович. Мінько – відсутній.

Монастирський Денис Анатолійович, ваша позиція.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Монастирський Денис Анатолійович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую вам за позицію таку.

Неклюдов Владлен Михайлович.

НЕКЛЮДОВ В.М. Неклюдов Владлен Михайлович – за, підтримую.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Осадчук Андрій Петрович, ваша позиція.

ОСАДЧУК А.П. Андрій Осадчук – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Павлюк Максим Васильович.

ПАВЛЮК М.В. Павлюк Максим – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Устінова Олександра Юріївна. Відсутня.

Яцик Юлія Григорівна.

ЯЦИК Ю.Г. Яцик – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

17 – за, Денис Анатолійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 17 голосів – за. Рішення прийнято.

Колеги, переходимо до наступного питання порядку денного. Законопроект авторства членів нашого комітету – про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення особливостей оплати праці прокурорів (реєстраційний номер 3854). Надаю слово Максиму Васильовичу Павлюку. Я думаю, і прошу вас, якщо, власне, ми підтримуємо цей законопроект, швидко і коротко його обговорити.

Є також на зв'язку перший заступник Генерального прокурора Роман Говда, і переходити до голосування.

Будь ласка, Максим Васильович.

ПАВЛЮК М.В. Дякую, Денисе Анатолійовичу. Буду дуже коротко. Проект давно поданий. Проект підготовлений з метою забезпечення права на законодавче врегулювання питання оплати праці прокурорів у зв'язку з прийняттям Конституційним Судом України відповідного рішення.

Великою палатою Конституційного Суду України 26.03.2020 прийнято рішення номер № 6-р/2020 щодо невідповідності Конституції України

окремого положення пункту 26 розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" Бюджетного кодексу.

В мотивувальній частині рішення Конституційний Суд України зазначив, що заробітна плата прокурорів як елемент організації та порядку діяльності прокуратури в розумінні статті 131 прим.1 Основного Закону України має визначатися виключно законом. У зв'язку з цим Конституційний Суд визнав таким, що не відповідають Конституції України окремі положення пункту 26 розділу VI Бюджетного кодексу України в частині, яка передбачає, що норми і положення статті 81 Закону України «"про прокуратуру" застосовується в порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного та місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

З огляду на викладене, визначення питань оплати праці прокурорів, у тому числі регіональних місцевих і прирівняних до них прокуратур Постановою Кабінету Міністрів України з огляду на наявність відповідного рішення суперечитиме статті 131 прим.1 Конституції України.

На законодавчому рівні питання оплати праці прокурорів регулюється статтею 81 Закону України "Про прокуратуру".

Шановні колеги, прошу підтримати даний законопроект та проголосувати за основу і в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Васильович, утомив виступом. Краще би ти своїми словами коротко сказав.

Будь ласка, Владлен Михайлович, вам слово.

НЕКЛЮДОВ В.М. Дуже дякую, Денис Анатолійович.

Дійсно, прокурори як локомотивний орган досудового розслідування знаходяться постійно в гущі всіх подій, однак чомусь так сталося, що

ставлення до них з боку держави, воно не відповідає тим функціям і задачам, які вони реалізують, тим складним задачам, які вони реалізують. А особливо це стосується, звичайно, прокурорів, яких більшість, на яких лежить весь тягар відповідальності за забезпечення засад і завдань Кримінально-процесуального кодексу. А тому я думаю, що оті невідповідності, зокрема, про які сказав Максим Васильович Павлюк, щодо невідповідності статті 81 Закону "Про прокуратуру" Конституції України, вони дійсно мають отримати зміни.

І на підкомітеті 05.10.2020 року цей законопроект було розглянуто і запропоновано внести певні зміни до статті 81 з метою виконання рішення Конституційного Суду України. Там певні були пропозиції щодо визначення джерел закріплення складових заробітної плати прокурорів, окремі надбавки, які визначені постановою, а також передбачені для суддів в Законі про судоустрій, зокрема за доступ до державної таємниці, науковий ступінь. Я думаю, що вони доречні. Збалансувати розміри посадових окладів керівників структурних підрозділів та заступників керівників структурних підрозділів, оскільки не може зарплата, як приклад, начальника відділу бути більше, ніж зарплата у заступника начальника департаменту відповідно субординації.

Визначити, що тимчасово до 01.09.2021 року преміювання прокурорів здійснюється у межах фонду преміювання, утвореного в розмірах, менших 10 відсотків посадових окладів та економії фонду оплати праці.

Також врегульовується питання оплати прокурорам відряджень до інших органів, що теж важливо і теж має бути врегульовано, на мій погляд.

Крім того там ще певні питання. Офіс Генерального прокурора...

Ми направили запит до Міністерства фінансів, вони не підтримують. Я розумію їх позицію. Вони мотивують її тим, що це додаткові бюджетні видатки і тому вони не підтримують. Однак це не привід, як я вже кажу, відмовляти це. Я думаю, що недостатньо вмотивована відповідь.

В свою чергу ГНЕУ, вони у своєму висновку зазначили, що не заперечують проти прийняття зазначеного законопроекту. Є там ряд зауважень, але вони незначні.

І підкомітетом, враховуючи думки членів підкомітету, було прийнято рішення рекомендувати Комітету Верховної Ради з питань правоохоронної діяльності прийняти рішення, яким рекомендувати Верховній Раді України вже прийняти зазначений законопроект за основу.

Я вважаю, що цей законопроект, він очікується багатьма прокурорами, всіма прокурорами. Я думаю, що якщо буде достойна зарплата у прокурорів, то й ті завдання..., виграє все суспільство, оскільки ті завдання і ті задачі, які ставляться, які закріплюються, вони будуть реалізовані.

Дуже дякую, колеги, і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я хочу наголосити ще, що наш комітет долучився і до формування бюджету по заробітним платам прокурорів. І дасть Бог, після закінчення реформи прокуратури це буде найбільший бюджет прокуратури за весь час, і прокурори дійсно зможуть отримати ще не таку зарплату, яка визначена законом, але найбільшу за весь час.

Будь ласка, Андрій Осадчук. Після цього – Григорій Мамка. Прошу.

ОСАДЧУК А.П. Шановні колеги, в мене особисто є величезні претензії до роботи Генерального прокурора, до роботи Офісу Генерального прокурора, всієї системи прокуратури, особливо в частині реалізації так званої реформи прокуратури, яку розпочинав Руслан Рябошапка, яка, на мою думку, повністю провалена. Але, якщо ми не будемо платити достойну зарплату прокурорам, нам годі розраховувати на боротьбу з корупцією, підвищення ефективності роботи, залучення адекватних кадрів в систему прокуратури, як і в інші правоохоронні органи. Так само нам треба намагатися вирівнювати систему мотивації в різних правоохоронних органах. Ми знаємо, що зараз в ДБР непогані зарплати, НАБУ отримує непогані

зарплати. В цьому ракурсі прокуратура програє. Тому, незважаючи на всю мою опозиційність і категоричність, і несприйняття якості роботи теперішньої прокуратури, я вважаю, що ми маємо платити якісну зарплату державним службовцям і прокурорам в тому числі. Тому я буду підтримувати цей законопроект. Дякую тим, хто його розробив і подав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Григорій Мамка. Хто ще б хотів виступити з народних депутатів?

МАМКА Г.М. Дивіться, по суті, простий голодний прокурор роботи чесно робити не може. Дуже гарно, що ми, по суті, цей законопроект вноситься ініціаторами, але хотів би, перше, почути відповідь голови підкомітету, тому що звучало за основу і в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За основу.

ПАВЛЮК М.В. За основу, Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Ні, голова підкомітет де, хто?

ПАВЛЮК М.В. Автор просив за основу і в цілому, підкомітет – за основу.

МАМКА Г.М. Я просто, я вибачаюся. Дякую.

І давайте все-таки визначимося зі званнями для прокурорів. Якщо зарплата і звання будуть для прокурорів, це буде дійсно стимул працювати в прокуратурі.

НЕКЛЮДОВ В.М. Давайте 3062, мій законопроект, лежить.

ІОНУШАС С.К. Так, потрібно його підтримувати, законопроект Неклюдова.

МАМКА Г.М. Да, давайте все-таки від голови підкомітету отримаємо відповідь, на крові, обов'язок чи зобов'язання перед членами комітету, що ми його будемо намагатися поставити на голосування.

(Загальна дискусія)

НЕКЛЮДОВ В.М. Хочу звернутись з листом-зверненням до Дмитра Разумкова за підтримки голови комітету. Я дуже прошу вас підтримати, колеги, і дуже дякую...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Так, Денис Анатолійович, ми ставимо все таки?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми даємо від комітету пропозицію. Ми вже вдруге подаємо. Питання, Григорій Миколайович, до колег звертаюсь інших, від інших фракцій, прохання звернутись до своїх керівників фракцій для того, щоб підтримали винесення, якщо це дійсно...

МАМКА Г.М. Давайте письмо на Разумкова готувати від комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лист ....., Григорій Миколайович, по ньому. Тут вже питання фракцій, для того, щоб фракції також підтвердили актуальність цього законопроекту для зали. Я буду вдячний, якщо від фракції ОПЗЖ буде такий лист на Голову Верховної Ради і також від інших фракцій. Від комітету ми...

ІОНУШАС С.К. Григорій Миколайович, вся справа за опозицією. Будь ласка, підключайтесь. Будь ласка, підключайтесь.

НЕКЛЮДОВ В.М. Григорій Миколайович один із авторів.

ІОНУШАС С.К. Несподівано, несподівано в нас є єдність від різних політичних сил. Ви бачите, яку державницьку позицію Андрій Осадчук...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. По одному, колеги! Хто би ще хотів виступити з народних депутатів?

(Загальна дискусія)

Хто би хотів виступити ще по цьому законопроекту з членів комітету?

ІОНУШАС С.К. Іонушас. Я дуже коротко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу, Сергію.

ІОНУШАС С.К. Шановні колеги, прохання до всіх підтримати цей законопроект. Дійсно, ви бачите, що різні за полюсами політичні сили його підтримують незалежно від оцінки діяльності Генерального прокурора, як сказав Андрій Осадчук. Зрозуміла його політична репліка. Але, ви бачите, цей законопроект підтримує і Григорій Миколайович Мамка, і представники "Слуги народу", тому давайте проявимо в цьому напрямку єдність. Тому що, дійсно, якщо немає нормального забезпечення діяльності прокурора, то і результатів не буде.

Шановні колеги, прохання підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Тоді коротко...

(Загальна дискусія)

Роман Говда, будь ласка, вам слово.

(Загальна дискусія)

ГОВДА Р.М. Доброго дня! Шановний Денис Анатолійович, шановні члени комітету, хочу почати з великої подяки від себе, від Генерального прокурора, від всіх працівників за вашу позицію по бюджетуванню органів прокуратури, і, напевно, саме в розрізі не стільки розміру зарплати, як забезпечення гарантій незалежності органів прокуратури і гарантій, і принципів розмежування органів державної влади в цілому. Велике дякую. Це дійсно великий поступ і великий позитивний момент, який відчувають всі прокурори без виключення. Дякую.

Щодо законопроекту. Звичайно, є прохання велике підтримати. І хочу сказати дуже коротко. Цей законопроект, він не націлений на збільшення, в принципі, заробітної плати працівникам, цей проект є в більшій мірі технічним для того, щоб унормувати положення заробітної плати, наприклад, з органами, судовою владою згідно Конституції, куди ми відносимося на даний час, так як надбавки за роботу, що передбачають доступ, там, за науковий ступінь чи за відсутність тимчасову керівника передбачені в інших профільних законах. Цей закон спрямований на усунення внутрішніх суперечностей, які існують в 81 статті, в принципі. Ми рахували всі бюджетні витрати, які будуть пов'язані, вони насправді невеликі порівняно з бюджетом на заробітну плату. Мова йде про декілька мільйонів гривень в рік в цілому того, що ми не отримаєм.

Тому прошу підтримати. Запевняю, що це не буде накладно ні для держави, ні для бюджету, і ми будемо справлятися з цим бюджетом, який нам виділений. І фактично це дозволить рівномірно розподілити фінансування на всіх працівників прокуратури.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Михайлович.

Будь ласка, тоді прошу переходити до голосування. Ставлю на голосування пропозицію ухвалити висновок комітету і рекомендувати законопроект 3854 ухвалити за основу.

Будь ласка, прошу, В'ячеслав Медяник, організувати голосування.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Алексєєв Сергій Олегович.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Алексєєв Сергій підтримує зазначений законопроект і голосує – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Володимир Арешонков, як і вся депутатська група "Довіра", за підтримку прокурорів, відповідно за даний законопроект. За.

МЕДЯНИК В.А. Дякуємо вам.

Бакумов Олександр Сергійович. Бакумов – відсутній.

Бородін Владислав. Відсутній.

Бужанський Максим Аркадійович.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. За – прокурорів.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Бакумов підключився. Прошу Бакумова позицію щодо даного законопроекту.

БАКУМОВ О.С. Бакумов Олександр Сергійович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякуємо вам.

Галушко Микола Леонідович. Галушко поки відсутній.

Данілов Віталій Богданович. Відсутній.

Дануца Олександр Анатолійович.

ДАНУЦА О.А. Олександр Дануца – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякуємо.

Дмитрук Артем Геннадійович.

ДМИТРУК А.Г. Дмитрук – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Захарченко Володимир Васильович.

ЗАХАРЧЕНКО В.В. Захарченко – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Іонушас Сергій Костянтинівич.

ІОНУШАС С.К. Як автор законопроекту прошу всіх без виключення депутатів підтримати цей важливий законопроект. Ми покажемо не тільки парламентський контроль, а і єдність, допомогу органам прокуратури.

Дякую.

МЕДЯНИК В.А. Дякую вам за позицію.

Кива Ілля Володимирович. Кива Ілля! Поки відсутній.

Колєв Олег Вікторович.

КОЛЄВ О.В. Колєв Олег – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякуємо вам.

Куницький Олександр Олегович. Відсутній.

Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Григорій Мамка – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякуємо вам.

Мамоян Суто. Відсутній.

Медяник В'ячеслав – за. Підтримую.

Михайлюк Галина Олегівна.

МИХАЙЛЮК Г.О. Михайлюк Галина Олегівна – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Мінько Сергій Анатолійович. Шановні колеги, за моєю інформацією, Мінько зараз знаходиться на лікарняному. Давайте йому усі побажаємо міцного здоров'я і швидкого одужання.

НЕКЛЮДОВ В.М. А коли він захворів? Що сталося?

МЕДЯНИК В.А. На лікарняному. Не уточнюється це питання. Але треба побажати йому скорішого одужання.

Монастирський Денис Анатолійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Монастирський Денис Анатолійович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Неклюдов Владлен Михайлович.

НЕКЛЮДОВ В.М. Неклюдов Владлен Михайлович, голосую – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Осадчук Андрій Петрович.

ОСАДЧУК А.П. Осадчук Андрій – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую вам.

Павлюк Максим Васильович.

ПАВЛЮК М.В. Павлюк Максим Васильович – категорично за.

МЕДЯНИК В.А. Дякуємо.

Устінова Олександра Юріївна. Відсутня.

Яцик Юлія Григорівна. Яцик Юлія Григорівна, що ж ви залишили працівників прокуратури? Відсутня.

ПАВЛЮК М.В. Дякую, колеги, за підтримку.

ІОНУШАС С.К. Шановні колеги, одноголосно. Будь ласка, зверніть увагу на підтримку комітету працівників органів прокуратури.

МЕДЯНИК В.А. Да. Більшістю комітету. 16 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

16 – за. Рішення прийнято.

ОСАДЧУК А.П. Якщо дозволите, репліку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримав весь комітет.

Андрію, будь ласка, щоб ми йшли далі.

ОСАДЧУК А.П. 20 секунд. Я просто дуже хотів би, щоб члени комітету звернули увагу на те, що сказав пан Говда. Дуже правильно він це підкреслив, що прокуратура за Конституцією України відноситься до органів правосуддя. В правосудді звань не може бути за визначенням. Просто за визначенням їх там не може бути. Тому я дуже прошу все-таки стримуватися і не повертатися до радянської системи, а підтримувати ту прокуратуру, яка зараз у нас є.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Андрію.

Переходимо до наступного законопроекту. Законопроект 3897 про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України (щодо розмежування підслідності злочинів, вчинених у сфері використання інформаційно-телекомунікаційних (автоматизованих) систем, телекомунікаційних мереж та об'єктів критичної інформаційної інфраструктури), поданий, є автор, народним депутатом Федієнком та іншими.

(Загальна дискусія)

Олександр, вам слово, будь ласка. І Галина Михайлюк від підкомітету, прошу також. Прошу.

ФЕДІЄНКО О.П. Дякую, колеги, за надане слово. Хочу всім побажати, в першу чергу, це міцного здоров'я.

Отже, законопроект 3897 – це... Дивіться, ми маємо Закон України "Про основні засади забезпечення кібербезпеки України", де закладено підґрунтя для формування та реалізації державної політики у сфері захисту критичної інфраструктури держави. Зважаючи на зростання негативних наслідків для держави, які завдаються кібератаками на об'єкти інформаційної

інфраструктури органів державної влади та на потенційну шкоду, пов'язану з можливими кібератаками на промислові та інші об'єкти критичної інфраструктури України, особливої актуальності набуває кримінально-правова охорона об'єктів критичної інформаційної інфраструктури.

Проект направлений на вдосконалення норм законодавства в частині запровадження посиленої кримінальної відповідальності за злочини, вчинені стосовно об'єктів критичної інформаційної інфраструктури державних інформаційних ресурсів та відносить розслідування таких злочинів до підвідомчості Служби безпеки України.

Зокрема, проектом закону пропонується запровадити кваліфікаційні види таких злочинів, як несанкціонований збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в інформаційно-телекомунікаційних системах або на носіях такої інформації (стаття 361-2 Кримінального кодексу України), несанкціоновані дії з інформацією, яка обробляється в інформаційно-телекомунікаційних системах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї (стаття 362 Кримінального кодексу України), та передбачити підвищену відповідальність за вказані дії, якщо вони вчинені стосовно об'єктів критичної інфраструктури... перепошую, якщо вони вчинені стосовно об'єктів інформаційної інфраструктури (стаття 363 Кримінального кодексу України). Пропонується доповнити положенням, відповідно до якого порушення вимог до кіберзахисту інформаційно-телекомунікаційних (автоматизованих) систем чи телекомунікаційних мереж, якщо це матиме відповідні наслідки, вказані у цій статті, також визнаватиметься злочином.

Розділ XIV Особливої частини Кримінального кодексу України доповнити статтею 363-2, якою буде встановлено кримінальну відповідальність за посягання на державний інформаційний ресурс або іншу інформацію, вимоги щодо захисту якої встановлено законом, комунікаційну чи технологічну систему, об'єкти критичної державної інфраструктури. Посилити відповідальність у вигляді штрафу за злочини, встановлені статтею

361, 361-1, 361-2, 362, 363, 363-1 Кримінального кодексу України. Віднести розслідування злочинів, вчинених стосовно об'єктів критичної інформаційної інфраструктури, до підслідності Служби безпеки України з огляду на те, що вказані злочини створюють загрозу для інформаційної безпеки держави, яка є невід'ємною складовою національної безпеки України.

Також термінологію Кримінального кодексу України пропонується привести у відповідність до сучасних термінів, які застосовуються у законодавстві про телекомунікацію та кібербезпеку. Станом на сьогодні ми маємо застарілі терміни, тобто "комп'ютери", "комп'ютерні мережі", хоча вже скрізь використовуються терміни "телекомунікаційні мережі".

Прийняття проекту закону надасть можливість зміцнити гарантії захисту інтересів суспільства і держави, сприятиме посиленню рівня захищеності об'єктів критичної інформаційної інфраструктури та державних інформаційних ресурсів від кіберзагроз та кібератак.

Колеги, прошу підтримати в першому читанні та разом з вами підготувати його до другого читання.

Дякую. Доповідь закінчив.

ІОНУШАС С.К. Дозвольте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр.

Спочатку Галина Михайлюк від підкомітету позицію, а далі вже перейдемо до обговорення.

Будь ласка, пані Галино.

МИХАЙЛЮК Г.О. Шановні колеги, як було зазначено, метою даного законопроекту є розробка і впровадження правових механізмів кіберзахисту, спрямованих на формування національної системи кібербезпеки, посилення кримінальної відповідальності за злочини, вчинені щодо суб'єктів критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів, а також

віднесення розслідування таких злочинів до підвідомчості Служби безпеки України.

Законопроект передбачає низку змін до розділу XVI Особливої частини Кримінального кодексу України, які загалом полягають у наступному. Це термінологічні зміни в назві зазначеного вище підрозділу, а також у статтях 361, 361 прим.1, 361 прим.2, 362, 363, а також 363 прим.1 Кримінального кодексу України. Також пропонується посилення карності кримінальних правопорушень, передбачених статтями 361, 361 прим.1, 361 прим.2, 362, 363 та 363 прим.1 Кримінального кодексу України. Крім того, доповнення статей 361 прим.2 та 362 новими частинами, які посилюють відповідальність у випадку вчинення відповідних діянь щодо об'єктів критичної інформаційної інфраструктури.

Крім того, даний законопроект також передбачає поширення сфери дії статті 363 Кримінального кодексу України на випадки порушення вимог до кіберзахисту, також доповнення кодексу статтею 363 прим.2, що встановлює карність посягання на державні інформаційні ресурси, іншу інформацію, вимоги щодо захисту якої встановлено законом, комунікаційну чи технологічну систему об'єктів критичної інфраструктури.

В цілому даний законопроект є досить ґрунтовним та об'ємним, проте більшість його положень, на жаль, потребують суттєвого доопрацювання. Так, основні зауваження стосуються наступного.

По-перше, назва проекту неповною мірою відповідає його змісту. Так, в назві закону йдеться виключно про розмежування підслідності злочинів, тобто фактично про відповідні зміни до статті 216 Кримінального процесуального кодексу. В той же час більшість положень законопроекту стосується саме внесення змін до розділу XVI Особливої частини Кримінального кодексу, в якому передбачені кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин, комп'ютерів, систем та комп'ютерних мереж, а також мереж електрозв'язку.

По-друге, дискусійною є пропозиція щодо розмежування підслідності злочинів, передбачених різними частинами однієї статті Кримінального кодексу за різними органами досудового розслідування, оскільки на практиці це може призвести до процесуальної невизначеності та плутанини. При цьому слід враховувати, що в структурі Національної поліції України діє департамент кіберполіції. Сьогодні ми бачили, спілкувалися з шановними представниками даного департаменту, до основних завдань якого належить саме розкриття та розслідування злочинів у вказаній сфері.

По-третє, проектом пропонується доповнити Кримінальний кодекс новою статтею 363 прим.2, в якій пропонується встановити відповідальність за посягання на державний інформаційний ресурс та іншу інформаційну комунікаційну чи технологічну систему об'єкта критичної інфраструктури шляхом застосування засобів електронних комунікацій.

Положення запропонованої редакції цієї статті структурно значно ускладнені. Зокрема, ця стаття містить п'ять частин. Разом з тим, частина перша і третя передбачають відповідальність за одні і ті ж дії за певних кваліфікуючих ознак. Крім того, у частинах другій та четвертій вказано однакові кваліфікуючі ознаки. Крім того, відповідно до диспозиції частини третьої та четвертої статті 361 прим.2 Кримінального кодексу у редакції проекту предметом даного складу злочину є інформація з обмеженим доступом, яка обробляється на об'єктах критичної інформаційної інфраструктури. При цьому поняття інформації з обмеженим доступом в контексті частини третьої та четвертої статті 361 прим.2 Кримінального кодексу України у редакції проекту потребує конкретизації, оскільки це може призвести до неоднозначного тлумачення поняття даного виду інформації та до конкуренції з іншими складами кримінальних або ж адміністративних правопорушень.

Більш того, виділення в якості кваліфікуючої ознаки об'єктів критичної інформаційної інфраструктури у контексті статей 361 прим.2 та 362 Кримінального кодексу України у редакції проекту позбавлене сенсу, адже

склад злочину, передбачений частиною статті 363 Кримінального кодексу України, фактично охоплює такі ж самі дії, вчинені стосовно об'єктів критичної інформаційної інфраструктури. Також відповідно до законопроекту об'єктом кримінальних правопорушень, передбачених запропонованими статтями 361 прим.2 та 362 Кримінального кодексу у редакції проекту є інформація, яка обробляється або зберігається на об'єктах критичної інформаційної інфраструктури, однак на цей час перелік об'єктів критичної інформаційної інфраструктури не визначено, а Постановою Кабінету Міністрів України від 19 червня 2019 року № 518 затверджено лише загальні вимоги до кіберзахисту об'єктів критичної інфраструктури. Отже, відповідно до кримінальної доктрини норми кримінального права не можуть передувати нормам матеріального права і відповідно вводити в кримінальне законодавство норми, що передбачають криміналізацію, тобто потрібно після затвердження переліку таких об'єктів.

Також підкомітет зазначає, що слід звернути увагу на термінологію, використану в запропонованій статті 363 прим.2.

МАМКА Г.М. Давайте, регламент, регламент.

МИХАЙЛЮК Г.О. І застосоване у назві та диспозиції поняття "державний електронний інформаційний ресурс" не відповідає чинним положенням законодавства України, тому застосування термінології, яка не відповідає положенням діючих нормативних актів призведе до довільного їх тлумачення стороною захисту у судовому провадженні.

І останнє слід зазначити, про необхідність ґрунтовного доопрацювання законопроекту зазначають всі правоохоронні органи, експерти, міністерства, відомства, а також науковці. Безпосередньо Служба безпеки України повідомила про відсутність заперечень щодо запровадження кримінальної відповідальності за вчинення передбачених законопроектом діянь та віднесення нових кримінальних правопорушень до підслідності слідчих

органів СБУ, зокрема, пропонує впровадити кримінальну відповідальність окремими статтями Особливої частини Кримінального кодексу, а не окремими частинами статей, а саме частинами три та чотири статті 361 прим.2 та частини три і чотири, та п'ять статті 362 Кримінального кодексу, яка саме пропонується цим законопроектом 3897.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А можна резюмувати?

МИХАЙЛЮК Г.О. Головне науково-експертне управління, Офіс Генерального прокурора, Національне антикорупційне бюро України, Державне бюро розслідувань, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Міністерство внутрішніх справ України та Національна поліція висловили низку критичних зауважень до законопроекту та вважають, що законопроект потребує суттєвого доопрацювання.

Підкомітет розглянув даний законопроект і, незважаючи на актуальність запропонованих змін, ухвалив рішення рекомендувати комітету повернути проект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, тоді пропоную перейти до обговорення. Сергій Іонушас, Андрій Осадчук, будь ласка, послідовно вам слово.

ІОНУШАС С.К. Шановні колеги, я хотів почати своє слово з того, що дійсно тут вносяться досить суттєві зміни, і хотів сказати, а чому не були до підготовки цього законопроекту залучені наші колеги з правоохоронного комітету? Але я подивився, там є пан Неклюдов Владлен, да, тому "так" сказати я не можу.

Стосовно суті законопроекту. Вчора в рамках онлайн-зустрічі групи дружби я приймав участь разом з посольством Сполучених Штатів у зустрічі

з замдержсекретаря США Кітом Крачем, у тому числі з питань кібербезпеки. І він наголошував на необхідності все ж таки приділити суттєву увагу питанням, пов'язаним із кібербезпекою, у тому числі питання стояло стосовно України, наших сусідів, Китаю та інших країн.

Тому питання, пов'язані з кібербезпекою, вони досить актуальні, і я хочу колегу пана Федієнка підтримати, ми з ним співпрацюємо і по інших законопроектах, в тому числі пов'язані з електронними комунікаціями. Але дійсно хотів би закликати колег з інших комітетів залучати наш комітет до співпраці, якщо це стосується внесення змін до Кримінального кодексу, Кримінально-процесуального кодексу. Чому? Тому що, як ви знаєте, всі зміни пов'язані з Кримінальним кодексом і Кримінально-процесуальним кодексом повинні бути подані окремими законопроектами, і вони будуть проходити через наш комітет. І дійсно, якщо ми співпрацюємо на етапі підготовки законопроекту, ці законопроекти вони краще проходять і позицію і підкомітету, і позицію комітету. Безумовно, є позиція Григорія Миколайовича Мамки як опозиційної фракції, є позиція пана Осадчука, вони доволі різні, але в деяких законопроектах вони збігаються, тому що такі законопроекти не виникають зауважень, наприклад, як це стосувалося прокуратури.

Тому я хочу підтримати пана Федієнка з його ідеями підвищити все ж таки у суспільстві кримінальну карність злочинів, пов'язаних з кібербезпекою. Але все ж таки дійсно у мене виникає сумнів щодо конструкції статті, в якій міститься п'ять частин. Це перегружена стаття з юридичної точки зору, з юридичної техніки.

Тому я буду підтримувати, я буду голосувати "за", але голосувати "за" буду виключно тому, що дійсно ця ідея вона важлива. Не впевнений однозначно, що ми зможемо доопрацювати його до другого читання, але з поваги до автора, з поваги до Владлена Неклюдова, але окрім цього, я вважаю, що ця тема дуже актуальна і це потрібно робити, незалежно в якій формі. То моя позиція така, що ми зайдемо все ж таки в розгляд цього

питання, а потім будемо доопрацьовувати, якщо дійсно це можливо. Але кожному колезі, народному депутату вирішувати самостійно.

Дуже вам дякую. Я буду підтримувати законопроект, тому що я підтримую ідею. Юридичну техніку потрібно, безумовно, правити і залучати колег народних депутатів з нашого комітету до підготовки... до подання цього законопроекту до Верховної Ради.

Дуже вам дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Андрій Осадчук і Григорій Мамка далі. Прошу.

ОСАДЧУК А.П. Перш за все, я думаю, дуже добре, що сьогодні ми багато говоримо про кібербезпеку. Це прекрасно, що і комітет, і народні депутати звертають на це увагу, бо це дійсно величезна проблема, її треба врегульовувати.

Так, проведена досить значна робота по 3897, але категорично не можу погодитися з колегою Іонушасом, ми не можемо голосувати за ідеї, я невпинно буду повторювати, що до першого читання Верховна Рада затверджує саму конструкцію, саму логіку правових норм, і до другого має бути тільки "косметика", а не повністю перепрацювання законопроекту.

Я дуже дякую Галині Михайлюк за те, що вона сказала вдвічі більше, чим я хотів сказати щодо зауважень. Тому я не буду нічого повторювати, а тільки скажу на підтвердження її слів, що я повністю поділяю всі ці занепокоєння.

Так само ми не можемо ігнорувати позицію правоохоронних органів, які надали купу офіційних письмових застережень, і це знову ж таки факт. Єдине, на чому я закцентую увагу, величезна дурниця і величезна помилка, коли ми розділяємо підслідність статей: перша, друга частина – на поліцію, третя, четверта – на СБУ, це методологічно взагалі неправильно, це буде підставою для зловживань, корупції і хаосу в розслідуванні подібних справ.

Тому це однозначно має бути підслідність одна, і я вважаю, однозначно, що це не має бути Служба безпеки України. Не треба спеціально натягувати на СБУ додаткові повноваження, у нас є Департамент кіберзлочинності в Національній поліції України, хай вони цим займаються, вони розвивають компетенцію і розвивають знання, вони це мають робити.

Тому, ще раз, це не питання поваги чи неповаги, є величезна кількість питань, які треба доопрацьовувати, і про це кажуть всі правоохоронні органи. Тому давайте відправимо це на доопрацювання, разом допоможемо зробити цей законопроект кращим.

Дякую.

ІОНУШАС С.К. Репліка. Було моє прізвище – репліку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Сергію, і потім...

ІОНУШАС С.К. Взагалі-то дійсно я не можу не погодитися з Андрієм Осадчуком, і тому, саме тому я казав, що потрібно залучати наших колег до подання законопроекту, а не після. Виходячи з того, питання, пов'язані з більш ретельною підготовкою законопроектів до подання, вони наразі актуальні, тому взагалі я підтримую позицію Андрія Осадчука, що потрібно готувати законопроекти так, щоб вони зразу заходили на перше читання, а в деяких випадках за основу і в цілому. Коли законопроект заходить за основу і в цілому, до нього немає жодних питань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій.

Я так розумію, Григорій Миколайович хоче підтримати законопроект, він сказав про сюрприз десь сьогодні.

НЕКЛЮДОВ В.М. Григорій Миколайович, заклав нам сюрприз...

МАМКА Г.М. Ще не Новий рік, і Миколайчик вже пройшов, так що сюрпризи закінчились.

НЕКЛЮДОВ В.М. Ви в образі Діда Мороза, я думаю, що були б ідеальною кандидатурою.

МАМКА Г.М. Дякую вам велике. Хотів би звернути увагу, що дійсно законопроекти, зміни до Кримінального, Кримінально-процесуального кодексу повинні йти через наш комітет, але прямим кричущим фактором і прикладом це голосування стало у Верховній Раді недавно за статтею 366 зі значком 2, і 366 зі значком 3 Кримінального кодексу. Там, де це рішення було прийнято, на жаль, не нашим комітетом, на що, акцентую увагу, порушений був Регламент, і не розумію життя далі статей цих Кримінального кодексу. Це дійсно слухне зауваження з боку заступника голови комітету, але практика показує по-іншому, трохи дурять наш комітет, хтось дурить – не розумію хто.

Щодо законопроекту. Дійсно, перезавантажений законопроект, дійсно, підслідність однієї статті по двом частинам розподілу і невнесення до загальної частини Кримінально-процесуального кодексу щодо підслідності. Рішення підкомітету: на доопрацювання, я його буду підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Григорій Миколайович.

Будь ласка, Владлен Неклюдов, ви хотіли ще, прошу.

НЕКЛЮДОВ В.М. Так, я дуже дякую, Денис Анатолійович, за надане слово. Дуже дякую, колеги, за ваші думки.

Дійсно, у нас комітет є досить дружним, в хорошому сенсі, і ті думки, які висловлюються, вони приймаються до уваги, оскільки, у нас головна

ціль, щоб була ефективність діяльності, не просто кількісні показники нарощувати. Однак, щоб... *(не чути)*

Метою законопроекту ..... функції права для того, щоб ті злочини, які вчиняються у сфері інформаційно-телекомунікаційних автоматизованих систем, телекомунікаційних мереж, об'єктів критичної інформаційної інфраструктури, запобігти їх вчиненню. Оскільки після їх вчинення це виводить їх з ладу і це призводить до величезних втрат фінансових. І тому була така пропозиція для того, щоб реалізувати цю функцію права, підвищити там певні санкції у певних нормах.

Але я вважаю, і дійсно дуже, я думаю, що слушні зауваження з боку і пана Осадчука, і з боку пана Мамки, я вважаю, що і доповідь була Михайлюк Галини, і я думаю, що тут буде слушно дійсно доопрацювати законопроект, і вже його подати таким, щоб він не створював і не провокував, не підбурював колег до такої хвилі критики. Тому я вважаю, що нічого страшного не буде, якщо головне, я кажу, якість, головне – ефективність діяльності, в цьому і цінність нашого комітету, що ми дослуховуємося до думок один одного. І я думаю, що автори законопроекту, перш за все, це перший автор пан Федієнко, я думаю, що він теж визнає, що необхідно доопрацювати для того, щоб не створювати хаос у правоохоронній системі, оскільки, дійсно можуть бути умови для того, щоб створити хаос.

Але я хочу зазначити, при всій повазі, що я підтримую пана Осадчука в цій думці, у нього є якийсь певне упереджене ставлення до Служби безпеки України, а безпека і оборона, саме служба – на ній цей тягар. Тому я думаю, що при всій повазі, хоча би не показуйте своє упереджене ставлення до того органу, який є основним на порозі нашої безпеки, вони дійсно виконують тяжку роботу, і я думаю, що це їх перше завдання.

Дуже дякую колеги.

ОСАДЧУК А.П. Колеги, чи я маю право на репліку?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всі члени комітету висловилися. Я думаю, що якщо Андрій Осадчук захоче сказати кілька слів, він може це сказати. І після цього Олександру Федієнку, завершальне слово, також надамо.

ОСАДЧУК А.П. Я вправі на репліку тільки запевнити і колегу Неклюдова, і всіх, що я надзвичайно, з величезною повагою ставлюся до Служби безпеки України. І хочу тільки одного, щоб вони максимально ефективно виконували свої завдання і якнайшвидше провели реформу, яку Президент Зеленський обіцяв з перших днів свого президентства. І тому, як тільки це буде зроблено, я двома руками буду це підтримувати. Тому, дай Бог їм успіхів в їхній складній і важливій роботі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Так, йде трансляція, не просто записується, а йде трансляція онлайн в YouTube, я думаю, що ..... спостерігати в прямому ефірі за роботою нашого комітету, я думаю, що це роблять і навіть поза нею.

Будь ласка, пан Олександр Федієнко.

ФЕДІЄНКО О.П. Дякую, Денисе, за надане слово.

Колеги, по-перше, хочу подякувати за настільки змістовну, ґрунтовну аналітику, дійсно, вона має під собою підґрунтя. Я хотів би тільки звернутись до вас з проханням з приводу того, щоб, можливо, ви б у подальшому визначили, хто б зміг допомогти нам доопрацювати вказаний законопроект. Бо хочу нагадати, що, по-перше, дійсно в Кримінальному кодексі України є стара термінологія, яка вже не використовується, а більше вже з прийняттям Закону "Про електронні комунікації" вона взагалі не буде використовуватися, і ми повинні все ж таки її привести у відповідність. Це, по-перше.

А, по-друге, все ж таки я хотів би зауважити пану Осадчуку, при всій повазі, до речі, що це питання не кіберполіції (кіберполіції), це питання злочинів, тобто кібершахрайства, злочинів все інше. А все ж таки коли

відбувається виток інформації з обмеженим доступом з якихось електронних реєстрів, тим паче на державних установах або на державних підприємствах, це не зовсім кіберзлочин, це все ж таки більше відноситься до питання державного злочину, і питання контррозвідувальної діяльності.

Ще раз всім хочу подякувати. Сподіваюсь все ж таки, що колеги долучаться до доопрацювання цього документа.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...почав говорити про необхідність доопрацювання. Тому я думаю давайте визначимось хто може допомогти в цьому напрямку.

Будь ласка.

ІОНУШАС С.К. У мене є пропозиція. До складу Комісії з питань правової реформи входять два члени нашого комітету – це Денис Анатолійович і Максим Павлюк. Якщо Максим Павлюк так буде ласкавий погодиться попрацювати над цим питанням не тільки в рамках комітету, а і в рамках Комісії з питань правової реформи, для того, щоб ми могли в рамках комісії поспілкуватися і зі Службою безпеки, і з Генеральним прокурором, і з відповідними представниками нацполу, там є пан ..... у нас, то було б дуже непогано, ми б напрацювали професійний законопроект. Тому що дійсно питання кібербезпеки вони актуальні, вони повинні вирішуватись. І, безумовно, із залученням до обговорення Григорія Миколайовича Мамки, тому що позиція опозиції буде в будь-якому випадку присутня. І Андрій Осадчук дуже повагу таку зараз висловив Службі безпеки України, реформам, які наразі на столі. То після того, як ми напрацюємо, безумовно, ми скомунікуємо з представниками опозиції для того, щоб він, так би мовити, зайшов на "ура" в нашому комітеті.

Тому, якщо Максим Павлюк присутній, дуже просив би його все ж таки підключитись до питання, пов'язаного з кібербезпекою. Якщо я не помиляюсь, згідно рознарядки в комітеті це відноситься до ..... повноважень

питання кібербезпеки, тому якщо буде ласка Максима Павлюка, я дуже прошу його взяти це питання і напрацювати разом з паном Федієнком.

ПАВЛЮК М. Звичайно, як буде доручення голови комітету і голови Комісії з питань правової реформи, як я можу відмовитись? До речі, Галина Михайлюк також, якщо я не помиляюсь, член нашого комітету...

ІОНУШАС С.К. Вибачте, Галино, будь ласка.

БАКУМОВ О.С. І Бакумов Олександр теж.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, при всій повазі, ми інакше просто не завершимо сьогоднішній комітет або втратимо кворум. Я прошу, колеги, ті кого згадали, вже виступити в наступному раунді переговорів, якщо ви не проти, і перейти все ж таки до голосування.

Ми визначили, спершу голосуємо пропозицію підкомітету. А саме, ставлю на голосування пропозицію підкомітету і ухвалити висновок комітету рекомендувати Верховній Раді України законопроект номер 3897 відправити на доопрацювання суб'єкту законодавчої ініціативи.

Будь ласка, прошу голосувати з цього приводу. В'ячеслав Медяник, прошу провести голосування.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Алексєєв Сергій Олегович.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Алексєєв Сергій – за рішення підкомітету про повернення на доопрацювання суб'єкту право законодавчої ініціативи.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Володимир Арешонков – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Бакумов Олександр Сергійович.

БАКУМОВ О.С. Бакумов Олександр Сергійович – за, на доопрацювання.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Бородін Владислав. Відсутній.

Бужанський Максим Аркадійович.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. За.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Галушко Микола Леонідович.

ГАЛУШКО М.Л. Галушко – за, Микола Леонідович.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Данілов Віталій Богданович – відсутній.

Дануца Олександр Анатолійович.

ДАНУЦА О.А. Олександр Дануца – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Дмитрук Артем Геннадійович.

ДМИТРУК А.Г. Дмитрук – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Захарченко Володимир Васильович. Захарченко Володимир Васильович, прошу вашу позицію. Відсутній.

Іонушас Сергій Костянтинович.

ІОНУШАС С.К. Підтримуючи ідею підвищення кримінальної відповідальності за кіберзлочини, я дозволю собі утриматись.

МЕДЯНИК В.А. Утримався.

Кива Ілля Володимирович. Кива Ілля, будь ласка, ваша позиція. Відсутній.

Колев Олег Вікторович.

КОЛЄВ О.В. Колев Олег – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Куницький Олександр Олегович – відсутній.

Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Григорій Мамка – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Мамоян Суто – відсутній.

Медяник В'ячеслав – за рішення підкомітету.

Михайлюк Галина Олегівна.

МИХАЙЛЮК Г.О. Михайлюк Галина Олегівна – за рішення підкомітету.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Мінько Сергій Анатолійович – на лікарняному.

Монастирський Денис Анатолійович, ваша позиція, будь ласка.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Монастирський Денис Анатолійович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую. За рішення підкомітету.

Неклюдов Владлен Михайлович.

НЕКЛЮДОВ В.М. Неклюдов Владлен Михайлович – за, підтримую.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Осадчук Андрій Петрович.

ОСАДЧУК А.П. Осадчук Андрій – за рішення підкомітету.

МЕДЯНИК В.А. Дякую за вашу позицію.

Павлюк Максим Васильович.

ПАВЛЮК М.В. Павлюк – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Устінова Олександра Юріївна – відсутня.

Яцик Юлія Григорівна. Мабуть, теж відсутня.

15 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 15 – за. Рішення прийнято.

Олександр, дякуємо вам. Я думаю, що дійсно варто разом доопрацювати, і, безперечно, та проблема, яка є, вона потребує вирішення однозначно.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Законопроект 3956 про внесення змін до статті 110 Кримінального кодексу України (поданий народним депутатом України Фріз та іншими народними депутатами).

Хотів запитати, чи є автори даної законодавчої ініціативи присутні, тому що у нас не було жодного листа від пані Фріз стосовно участі або переносу законопроекту. Якщо немає, то за нашим правилом ми його тоді переносимо на наступне засідання, якщо не буде наступного разу, ми тоді розглянемо без участі авторів.

Переходимо до наступного законопроекту. Це законопроект номер 4085: проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за заперечення міжнародних злочинів, агресії Російської Федерації, злочинів, пов'язаних з окупацією Російською Федерацією частини території України, порушення окремими категоріями осіб заборон та обмежень щодо встановлення зв'язків і взаємодії з органами влади Російської Федерації, окупаційними адміністраціями, посилення відповідальності за кримінальні правопорушення проти основ нацбезпеки України, довкілля і власності, вчинені на тимчасово окупованій території України. Зареєстрований народним депутатом пані Ясько Єлизаветою та іншими народними депутатами. Присутня автор пані Єлизавета Ясько. Вам слово. І від підкомітету – Григорій Мамка, прошу доповісти по позиціях підкомітету.

Прошу, Єлизавета, вам слово.

ЯСЬКО Є.О. Дякую.

Пане Денисе, колеги, рада вас бачити! Сьогодні перший раз присутня на вашому комітеті. Дуже цікаво, як у вас це все відбувається. Дуже приємно чути досить потужні дискусії, було дуже цікаво, я прослухала все з початку комітету.

Щоб не займати дуже багато часу, декілька слів. Чому цей законопроект є важливим, і що я пропоную як автор в цьому законопроекті? Ми дуже часто з вами чуємо, що Україна не захищає свої національні інтереси, що Україна не бореться з тими, хто працює проти України. І ми маємо таку проблему, як після окупації, після агресії зі сторони Російської Федерації, Криму та Донбасу все одно продовжуються зі сторони українських громадян дуже часто співпраця з російськими органами влади, а також відбувається діяльність, яка прямо заперечує, по суті, національним інтересам України, в тому числі це стосується незаконного видобування, використання українських надр на окупованих територіях. Відповідальності за це зараз немає.

Своїми двома законопроектами я пропоную цю відповідальність встановити. Перша частина, перший законопроект – це закріплення нашої державної позиції щодо несприйняття заперечень окупації зі сторони Росії, це стосується території Криму і території Донбасу. Також це стосується тих злочинів, геноцидів ХХ століття, таких як Голодомор, Голокост та депортація кримських татар.

Законопроект під номером, той, який встановлює кримінальну відповідальність, він конкретно прописує, за які конкретно злочини встановлюється ця відповідальність. Це за посягання на власність, це за примусове набуття громадянства Російської Федерації і також це за порушення окремих правил охорони та використання надр, та незаконне зайняття рибним чи звіриним промислом на окупованих територіях.

Вважаю, що такий законопроект є на часі. Він є досить радикальним, як критики говорять. Ми провели ряд консультацій, в тому числі із правозахисними організаціями. Багато хто підтримує, багато у кого є зауваження і побажання щось змінити. Ми готові до, я і моя команда моїх помічників і хто брав участь у написанні цього законопроекту, ми готові обговорювати. І дуже хотілось би, щоб сьогодні комітет ваш це підтримав, і будемо доопрацьовувати з вашими пропозиціями цей законопроект далі.

Дякую. І сподіваюсь на вашу підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, слово передаю Григорію Миколайовичу Мамці, позиція підкомітету, прошу озвучити.

МАМКА Г.М. Шановні колеги, дякую. Я перший раз це курую, тому що керівник підкомітету трохи зайнятий і дистанційно не на місці але в цьому, зверніть увагу, є структурована позиція нашого комітету, і виконання своїх функцій, розподілу і все інше. Якщо голови підкомітету немає, заступник голови комітету, який керує підкомітетами, і погоджує, зверніть увагу, всі плани роботи, повинен за нього виступати і нести відповідальність.

Шановні колеги, дуже дякую за такі законопроекти. Перший законопроект у нас, який ми не розглядали 3956, і три законопроекти вони, по суті, мають один зміст.

Щодо законопроекту 4085. Цей законопроект на засіданні підкомітету з питань кримінального законодавства та протидії злочинності 21 грудня розглядався щодо відповідальності, пов'язаної за публічні заперечення суверенітету України, публічними заявами про належність території України тощо. За даним законопроектом 4085 пропонується доповнити Кримінальний кодекс України новими статтями, які передбачають кримінальну відповідальність за публічне визнання національними публічними діячами законності окупації Російською Федерацією частини території України (це стаття 110 зі значком 3), за порушення заборони участі у публічних заходах на території Російської Федерації і тимчасово окупованій території України (стаття 110 зі значком 4), за порушення національним публічним діячем, посадовою особою органу державної влади або місцевого самоврядування заборони щодо встановлення зв'язків і взаємодії з незаконними органами, посадовими особами, створеними на тимчасово окупованій території України, органами державної влади та місцевого самоврядування Російської

Федерації її посадовими особами (стаття 110 зі значком 5 статтю 110 зі значком 6, стаття 191 зі значком 1), примусове набуття громадянства Російської Федерації громадянами України, що проживають на окупованій території" (стаття 438 зі значком 1).

Шановні колеги, на підкомітеті була гаряча дискусія, висловлено ГНЕУ ряд зауважень до законопроекту. Міністерство юстиції України – законопроект потребує доопрацювання. Служба безпеки України висловлює зауваження та пропозиції до законопроекту. Міністерство закордонних справ не підтримує ухвалення законопроекту. Національна поліція України – законопроект доопрацювання потребує. Офіс Генерального прокурора – проект закону потребує суттєвого доопрацювання.

І хочу також зазначити до авторів законопроекту, я не знаю, з ким ви спілкувалися, з якими юридичними групами, який мають юридичний досвід, але я не почув від вас, наприклад, і це питання піднімалося на засіданні підкомітету щодо, ми знаємо, щодо, не всі приймуть, щодо окупованої території Донецької і Луганської областей, створені за участю Президента, від імені держави Україна робочі групи, "нормандський формат", які проходять, і ведуться перемовини щодо врегулювання цих конфліктів, війни, як хочете, так і називайте, від імені держави Україна. Але цих представників або думок представників України я їх не почув і не знайшов, наприклад, в електронному чи в паперовому вигляді, щоб почитати, що вони думають з приводу цих законопроектів, тому що Україна як держава взяла на себе відповідні домовленості. Також хочу зазначити, що гарантії статті 10 онвенції поширюються не тільки на правдиву, тобто таку, що ґрунтується на фактах або інформації. Особа, яка висловлює свої погляди, а не факти, не повинна доводити їх правдивість, це є порушенням статей 10 конвенції.

Хочу зазначити окрему думку до висновку Міністерства закордонних справ, який підписала перша заступниця Еміне Джапарова, і у своєму висновку міністерство негативно ставиться до всіх проектів з огляду на порушення міжнародного права та знову ж таки статті 10 Конвенції Ради

Європи про захист прав людини і основоположних свобод (1950 року). Якщо ми кажемо, що Україна повинна ..... всі свої зобов'язання і дотримуватись також свобод і прав людини, тому необхідно все-таки враховувати при нашому голосуванні.

На підкомітеті було прийнято принципово два рішення. Перше рішення: відправити авторам для доопрацювання законопроект. Рішення номер два, думки розділилися в процесі гарячої дискусії, і друге рішення: відхилити даний законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я так розумію, що перше рішення – на доопрацювання.

МАМКА Г.М. Перше рішення – на доопрацювання, друге – відхилити. Прошу членів комітету визначатися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, пані Ліза Ясько, матимете можливість після обговорення виступити і дати відповіді на запитання або якісь інші уточнюючі питання.

Прошу, Максим Бужанський і Владлен Неклюдов. Я бачу, хто ще, будь ласка, чи пишеть, чи піднімайте руку. Прошу.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Виступ російською мовою)* Я не буду обговорювати сам законопроект, я не буду обговорювати те, що він направлено конкретно против одной из парламентских фракций. Я скажу о другом. Вы знаете, я впервые в жизни слышу, что слова "голодомор", слова "холокост", слова "депортация крымских татар" поставлены на одну доску с рыбным и звериным промыслом. Это кощунство, и я настаиваю, чтобы вы поддержали отклонение этого законопроекта.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Владлен Михайлович Неклюдов.

НЕКЛЮДОВ В.М. Колеги, дуже дякую за дискусію. Ці питання, дійсно вони досить дискусійні і дуже серйозне мають обговорення у суспільстві. Однак, ви знаєте, я от думав перший раз, що таке заперечення чи яке воно має наслідки, чи спонукає воно до яких дій, чи воно підбурить до яких дій. І тут дійсно автори мали б попрацювати над цим, оскільки дійсно, як уже ..... конвенції, висловлення думок, чи є це порушенням, чи ні. І конвенція каже, що це буде порушувати ..... на вираження своїх думок.

Ще я хочу сказати про конкуренцію норм. От якщо, наприклад, є у нас в статті, це і 110 стаття, посягання на територіальну цілісність і недоторканність України, де якраз і пропонується, там заклики є, тобто це спонукає до певних дій і має склад злочину охоплювати. Якщо автори кажуть, що є праця, що на окупованих територіях використовують надра, вони працюють на ворога, то я думаю, що ці дії певних осіб мають кваліфікуватися за статтею 111. Вважаю, що як буде, якщо ми прийнемо цей закон без доопрацювання, то воно створить конкуренцію норм і такий, це на мій погляд, такий хаос, певний хаос, і тоді ті особи, які будуть застосовувати, це правоохоронці, вони будуть стояти перед такою дилемою: яку норму застосовувати чи ту, чи іншу, і можуть бути помилки.

Вважаю, що автори мають доопрацювати і уже з урахуванням цих думок і висновків кваліфікованих осіб, і ГНЕУ, і всіх тих міністерств профільних, які надавали свої зауваження, і після цього вже допрацювати таким чином, щоб уже не викликало ні в кого ніяких сумнівів щодо того, що цей законопроект пройде комітет, а потім вже і в залі найде свою підтримку.

Тому я вважаю, що... підтримую позицію комітету. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Владлен Михайлович.

Будь ласка, Андрій Осадчук.

ОСАДЧУК А.П. Шановні колеги, шановні автори законопроекту, це надзвичайно важливе питання, надзвичайно чутливе питання, це питання, що містить в собі питання національної безпеки, питання взагалі національної гідності. З цими питаннями треба працювати надзвичайно уважно, бо дуже легко допустити помилку і досягти абсолютно протилежного результату, ніж той, який закладався. На жаль, цей законопроект дійсно, погано підготовлений, на жаль, його, дійсно, треба доопрацьовувати, його ні в якому випадку не можна відхиляти, а доопрацьовувати його потрібно.

Єдине, що я окремо зазначу просто і для авторів, і для тих, хто цікавиться цим питанням, за будь-яких обставин ми не можемо будь-які питання і злочини, які вчиняються на тимчасово окупованих територіях, вносити в тіло законів України. Тимчасово окуповані території є тимчасово окупованими, я вірю, що рано чи пізно, а, напевно, рано ми їх звільнимо. Тому будь-що, що стосується ТОТ, має бути тільки в "Перехідних положеннях" законів, якщо ми хочемо це регулювати, тобто це абсолютно принципова політична позиція і міжнародно-правова позиція. Тобто навіть з цієї точки зору це треба дуже акуратно доопрацьовувати. Тому я думаю, що треба підтримати пропозицію підкомітету відправити це на доопрацювання, але саме на доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію.

Колеги члени комітету, ще хтось би хотів виступити? Я не бачу.

Якщо ні, будь ласка, Єлизавета Ясько, вам кілька слів, якщо вважаєте за потрібне прокоментувати, дати відповіді. І після цього ми будемо переходити до голосування. Прошу.

ЯСЬКО Є.О. Дякую, колеги. Хочу декілька коментарів зробити щодо сказаних вами думок висловлених.

Дивіться, одна з головних критик цього законопроекту, це щодо висловлювань. Але я хочу тут зробити зауваження, що тут ми багато консультувались і з юристами, бо дійсно можна казати, що у нас є свобода слова і можна висловлюватись, але не треба плутати і треба розмежовувати прості висловлювання і висловлювання, які закликають до ворожнечі. В практиці Європейського суду з прав людини якраз є такі кейси, де якраз були позитивні рішення щодо криміналізації висловлювань, і це стосується так званих законів пам'яті. Це діє в декількох країнах, в тому числі в Німеччині, наприклад, щодо Голокосту. Людина в Німеччині не може вийти, сказати, що, вибачте, Голокост – це не є злочин, тому що це суперечить взагалі пам'яті і повазі до тих жертв, які постраждали, це суперечить історії.

Я розумію і погоджуюсь з вами, що це досить тонке питання і тут треба бути дуже обережними. Тому тут треба дійсно всім нам, хто дійсно хоче захищати Україну, покращувати цей законопроект, якщо є таке бажання. Я вважаю, що під час війни, тої агресії, яка зараз відбувається, нам треба дуже сильно захищати, захищати нас. І я почула від пана Максима Бужанського, що його здивувала про рибне і звіриний промисел, що це в одному законопроекті Ну, якщо пан Бужанський, це єдине його зауваження, то ми можемо розмежувати частину, вона, в принципі, розмежована і так в законопроекті. Але я вважаю, що якщо йде незаконне використання українських надр, а наша прокуратура, на жаль, вона не може і взагалі по закону ми не маємо право, і є така проблема, є такий гар в нашому законодавстві, що не можуть розслідуватись на окупованих територіях ці злочини, нам потрібно вносити зміни до законів, щоб дійсно була певна відповідальність.

Тому я, колеги, прошу, не знаю, там якісь коментарі пишуть, я прошу вас підтримати, і я сподіваюсь, що все-таки ми зможемо зробити законопроект цей кращим разом.

Дякую.

МАМА Г.М. Шановні автори законопроекту, я звертаю вашу увагу, що якщо ви пишете висловлювання, то ви повинні аргументувати висловлювання. У вас написано висловлювання, думки конкретні і факти, які підлягають криміналізації щодо дій і внесення змін до Кримінального кодексу. .... відповідальність 109-а, 110-а, відкрийте діючі статті, ..., якщо є, необхідно робити висновки, тобто отримувати ..... і приймати рішення за заклики ..... відповідальність. Хочу сказати про те, що ці зміни абсолютно не вирішать проблеми. Якщо ви кажете про те, що на окупованих територіях чи на анексованій території, Крим – це Україна ..... Національної поліції Крим і Севастополь, прокуратура офіс, почитайте відомості, які у відкритих засобах масової інформації і в Інтернеті, це вже результати роботи щодо внесення відомостей в ЄРДР і все інше. Необхідно просто не підмінити поняття, ми на підкомітеті ці речі розглядали, необхідно все-таки використовувати те законодавство, яке є і що йому не вистачає для вирішення тих чи інших проблем, і тоді приймати відповідні рішення щодо змін.

Щодо закликів, криміналізація існує в Кримінальному кодексі. Щодо підрозділів, які розслідують злочини на всій території України, вона є і існує, і ці механізми вже врегульовані. Все-таки звертаю увагу, що перше рішення підкомітету – на доопрацювання, друге рішення – на відхилення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, переходимо до голосування. Перше рішення, яке ставимо, пропозицію першу підкомітету: ухвалити висновок комітету і рекомендувати законопроект 4085 на доопрацювання суб'єкту законодавчої ініціативи. Будь ласка, прошу визначитися з цим рішенням. Прошу, В'ячеславе, провести голосування.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Алексєєв Сергій Олегович, прошу вашу позицію. Алексєєв? Відсутній.

Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Володимир Арешонков – за, на доопрацювання.

МЕДЯНИК В.А. Підтримуєте рішення підкомітету.

Бакумов Олександр Сергійович.

БАКУМОВ О.С. Бакумов Олександр Сергійович – за, на доопрацювання. І дуже дякую Григорію Миколайовичу...

МЕДЯНИК В.А. Олександр Сергійович, вас погано чути.

БАКУМОВ О.С. Бакумов Олександр Сергійович – за.

І дуже дякую Григорію Миколайовичу, що він мене сьогодні підстрахував і доповів. Дуже дякую.

МАМКА Г.М. Ну, це ж не безкоштовно.

(Загальна дискусія)

МЕДЯНИК В.А. Але ми не почули статистику.

Бородін Владислав. Бородін – відсутній.

Бужанський Максим Аркадійович.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Максим Аркадійович – за.

МЕДЯНИК В.А. Галушко Микола Леонідович. Галушко, будь ласка, ваша позиція. Галушко – відсутній.

Данілов Віталій Богданович. Відсутній.

Дануца Олександр Анатолійович.

ДАНУЦА О.А. Олександр Дануца – за доопрацювання.

МЕДЯНИК В.А. Дмитрук Артем Геннадійович.

ДМИТРУК А.Г. Дмитрук – за доопрацювання.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Захарченко Володимир Васильович, ваша позиція.

ЗАХАРЧЕНКО В.В. Володимир Захарченко – за, доопрацьовуємо.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Іонушас Сергій Костянтинович. Сергій Іонушас, будь ласка, ваша позиція. Відсутній.

Кива Ілля Володимирович. Ілля Кива, будь ласка, ваша позиція. Відсутній.

Колев Олег Вікторович.

КОЛЄВ О.В. Колев Олег – утримався.

МЕДЯНИК В.А. Утримався від позиції підкомітету, так?

КОЛЄВ О.В. Від позиції підкомітету, да.

МЕДЯНИК В.А. Зрозумів.

Куницький Олександр Олегович. Відсутній.

Мамка Григорій Миколайович, ваша позиція.

МАМКА Г.М. Григорій Мамка – за.

Але хочу звернути увагу, В'ячеславе, вашу про те, що статистика завжди підкомітетом використовується. Але цим законопроектом вноситься криміналізація нових статей, які ще не почали працювати. Якщо б вони почали працювати, ми би обов'язково для вас особисто надали б статистику. А так у зв'язку з тим, що він ще некриміналізований, ми не можемо цього зробити фізично.

МЕДЯНИК В.А. Мамоян Суто, відсутній.

Медяник В'ячеслав підтримує рішення підкомітету його доопрацювати і на наступному комітеті вже його рекомендувати Верховній Раді. А поки я підтримую рішення підкомітету. Дякую.

Михайлюк Галина Олегівна

МИХАЙЛЮК Г.О. Михайлюк Галина Олегівна підтримує рішення підкомітету – за доопрацювання.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Мінько Сергій Анатолійович на лікарняному. Швидкого йому одужання.

Позиція Монастирського Дениса Анатолійовича, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Монастирський Денис Анатолійович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Неклюдов Владлен Михайлович.

НЕКЛЮДОВ В.М. Неклюдов Владлен Михайлович – за рішення підкомітету.

МЕДЯНИК В.А. Осадчук Андрій Петрович, будь ласка.

ОСАДЧУК А.П. Осадчук – за рішення підкомітету.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Павлюк Максим Васильович .

ПАВЛЮК М.В. Павлюк – за.

МЕДЯНИК В.А. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки голосів, В'ячеславе? Не почув, зв'язок.

13 голосів – за. Рішення прийнято.

Я думаю, що з цього питання чутливого ми ще обов'язково ще будемо повертатись до нього. Дякую вам, Єлизавета.

Тоді переходимо до наступного питання порядку денного. Наступний законопроект 4087 народного депутата Павленка і групи також народних депутатів Климпуш-Цинцадзе, Герасимов, Величкович та інші. Але, наскільки я бачу, що зараз немає представників авторів, якщо є, будь ласка, озвіться, а якщо ні, то ми будемо так само на наступному комітеті розглядати даний законопроект. Немає.

Тоді рухаємося далі. Законопроект наступний 4189 про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення кримінальної відповідальності за публічне заперечення факту збройної агресії Російської Федерації і тимчасової окупації частини території України, поданий народним депутатом Дундою.

Будь ласка, тоді, я бачив, Олег Дунда був на зв'язку, прошу, вам слово. І далі також заступник голови комітету Григорій Мамка позицію підкомітету.

Прожу, пане Олеже, вам слово.

ДУНДА О.А. Дякую, пане Денис.

Доброго дня всім колегам з комітету! Вашій увазі представляється законопроект 4181 про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення кримінальної відповідальності за публічне заперечення факту збройної агресії Російської Федерації і тимчасової окупації частини території України. Вносяться зміни до розділу XX.

Шановні колеги, у нас вже сьомий рік відбувається гібридна агресія Російської Федерації на Україну, це почалося з Криму і продовжується на Донбасі. З самого початку наші військові дії, всім про це відомо, у нас було багато наведено фактів присутності російської зброї, присутності російських найманців, інструкторів на нашій території, багато було по телебаченню, в інформпросторі про це. Але сучасна війна, сучасна агресія – це не тільки військові дії, не тільки літаки, танки, бомбування, стрілянина, а ще і інформаційна війна. І чим далі у нас відбувається, чим далі ми йдемо, тим більше у нас цей фактор інформаційної агресії, збільшуються пропорції до фактичної військової агресії.

Одним із наріжних каменів інформаційної війни з боку Російської Федерації це відбувається, саме основне, це саме заперечення факту збройної агресії, яке вкидається в наше інформаційне поле. Це робиться саме для того, щоб розпалювати ворожнечу в Україні серед наших громадян і представити це таким чином, що нібито у нас відбувається суцільно громадянський конфлікт, що такого нема. І далі вже за рахунок цього постулату, цього базису у нас вже розповсюджуються інші інформаційні впливи для того, щоб послабити національну безпеку України. Тому і сенс цього законопроекту – вибити цей аргумент у Російської Федерації і зробити більш чітким і прозорим інформаційне поле України і національну безпеку.

Я почув презентацію попереднього законопроекту, почув аргументи моїх колег народних депутатів. Якраз у мене з цієї точки зору є аргументація.

Дивіться, відносно міжнародного правового поля. Свободу слова слід відрізнити від уседозволеності. Це не так, це не вседозволеність, це не філософія анархізму. Ознакою уседозволеності є відсутність у соціальній свідомості пріоритету національних інтересів. Таке суспільство не захищене від деструктивних комунікативних впливів, у результаті воно управляється ззовні чи виражається у відсутності самостійної політики.

Повертаємося до міжнародного права. Одним із головних міжнародних правових документів в галузі міжнародного захисту прав і свобод людини та громадянина є Загальна декларація прав людини і громадянина. Я думаю, що багатьом членам комітету про це відомо. Цей документ містить лише загальну норму щодо обмежень, стаття 29. В ухваленому ООН у 1966 році Міжнародному пакті про громадянські та політичні права у статті 19 було проголошено право кожної людини на вільне вираження свого погляду. Разом з тим, реалізація цього права накладає особливі обов'язки і особливу відповідальність. Крім того, зауважу, чітко визначилися обмеження свободи слова. Це не анархія. Для поважання прав і репутації інших осіб це обмеження, для охорони державної безпеки, в тому числі інформаційної, громадського порядку, здоров'я чи моральності населення. Це є, це не вседозволеність.

Необхідно зазначити, що міжнародний пакт встановив і заборону пропаганди війни, виступів на користь національної, расової чи релігійної ненависті, що являє собою підбурення до дискримінації, ворожнечі або насильства. Таким чином право на свободу слова є складовою інформаційної безпеки держави, у свою чергу система інформаційної безпеки будь-якої країни є невід'ємною частиною загальної національної системи безпеки.

Повертаючись до закидів відносно онвенції. Так от частина друга статті 10 Конвенції про захист прав і основоположних свобод від 1950 року, що ратифіковано Україною у 1997 році, визначає, що свобода вираження може підлягати таким формальностям, умовам, обмеженням або санкціям, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в

інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі, для захисту репутації чи прав інших осіб, для запобігання розголошенню конфіденційної інформації або для підтримання авторитету і безсторонності суду. Зауважу, що саме ця норма майже дослівно відтворена в статті 34 Конституції. Більше того, в українському законодавстві конкретно ці обмеження втілюються в окремих статтях Кримінального кодексу і Кодексу України про адміністративні правопорушення та профільних законах. У Кримінальному кодексі, якщо я маю право зауважити, саме в статті 20 є такі зауваження.

Тому я прошу вас розглянути всебічно цю аргументацію та підтримати законопроект для першого читання. Я, більше того, розумію, що можуть бути окремі зауваження до дефініції, але в тому ж ..... ці дефініції можна між читаннями правками більш структуровано і чітко визначити.

Дякую за увагу, прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Будь ласка, Григорій Мамка, позиція підкомітету.

МАМКА Г.М. Шановні колеги, звертаю увагу, що автором законопроекту було зазначено номер законопроекту 4181, хочу уточнити, що ми розглядаємо законопроект автора законопроекту за номером 4189.

ДУНДА О.А. Так, я вибачаюся...

МАМКА Г.М. Шановні колеги, ну, я повинен був уточнити, тому що у нас є відеофіксація і що ми незрозуміло чим займались.

Шановні колеги, на засіданні підкомітету з питань кримінального законодавства та протидії злочинності 21 грудня розглянуто низку

законопроектів, пов'язаних з публічним запереченням суверенітету України, публічними заявами про належність території України тощо.

Даним законопроектом 4189 пропонується доповнити Кримінальний кодекс України новою статтею 436 зі значком 2 "Публічне заперечення факту збройної агресії Російської Федерації і тимчасово окупованої частини території України", якою передбачено кримінальну відповідальність за публічні відповідні висловлювання, а так само виготовлення і розповсюдження матеріалів з такими ....., а також, якщо ті самі дії, вчинені особою, яка є представником влади або якщо вони вчинені повторно чи з використанням засобів масової інформації, за що передбачається відповідальність у вигляді штрафу.

ГНЕУ висловило ряд зауважень до законопроекту. Міністерство юстиції – доопрацювання. Міністерство закордонних справ не підтримує ухвалення законопроекту. Офіс Генерального не підтримує запропоновані зміни. Законопроект – Національна поліція – потребує доопрацювання. Комітет Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики рекомендує розглядати. Національна академія внутрішніх справ, Харківський національний університет висловлюють зауваження, пропозиції.

По суті, хочу сказати про те, що, дійсно, автори законопроекту трактують вірно, але не всі частини. Якщо звернутися до Конституції України, то в статті 34 Конституції гарантується кожному право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань. У тій же самій статті Конституції передбачено, що кожен має право вільно збирати і зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб на свій вибір. Така конституційна гарантія узгоджується з Міжнародним пактом про громадянські та політичні права 1966 року, про які говорилося. І цей пакт ратифікований Указом Президії Верховної Ради Української РСР. Також вказано і підтверджено, що кожна людина має право на вільне вираження свого погляду. Право включає свободу шукати, одержувати, вона продубльована конвенція рішенням.

Також хочу сказати про те, що на комітеті, дійсно, велись дискусії і прийнято рішення повернути законопроект на доопрацювання суб'єктам законодавчої ініціативи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, прошу тоді переходити до обговорення. Хто б хотів висловитися з членів комітету?

Колеги, тоді, я так розумію, що ми провели бурне обговорення першого законопроекту, попереднього законопроекту, якщо немає пропозицій...

НЕКЛЮДОВ В.М. Давайте голосувати. Голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можливо, Олег висловить зауваження. Пропозиція підкомітету, і тоді переходимо до голосування.

Прошу, пане Олеже.

ДУНДА О.А. Дякую, пане Денисе.

Я почув виступ пана Мамки. Але все ж таки я хотів зауважити, що пан, шановний пан депутат тільки частково зауважив права, але не обов'язки. Те, що я сказав про пакт, про Конституцію і конвенцію, це були цитати. Не можна дивитися і зауважувати на одну частину, не бачачи іншої частини.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, переходимо до голосування по... Спочатку пропозиції підкомітету.

Перша частина. Пропонується ухвалити висновок комітету: рекомендувати Верховній Раді законопроект номер 4189 відправити на доопрацювання суб'єкту законодавчої ініціативи. Це була послідовна перша пропозиція. Прошу В'ячеслава Медяника провести...

НЕКЛЮДОВ В.М. ...за основу, Денисе Анатолійовичу? Якщо не пройде на доопрацювання, проголосуємо за основу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, наступна пропозиція...

МАМКА Г.М. Дивіться, дивіться, шановні, почекайте. Є протокол щодо засідання підкомітету. І стоять два питання: щодо першого – за основу і точно так, як по попередньому рішенню комітету, друга пропозиція комітету – на відхилення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, тобто перша, Григорію Миколайовичу, на доопрацювання.

МАМКА Г.М. На доопрацювання, а друга пропозиція – на відхилення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді за основу – це третя пропозиція.

БАКУМОВ О.С. Підтверджую, тому що брав участь в підкомітеті: перша пропозиція – на доопрацювання, друга – на відхилення.

Дякую.

НЕКЛЮДОВ В.М. Голосуємо, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз акцентую увагу, що ми голосуємо першу пропозицію: законопроект 4189 на доопрацювання.

Будь ласка, В'ячеславе.

МЕДЯНИК В.А. Алексеев Сергій Олегович, ваша позиція. Відсутній.

Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Володимир Арешонков – за.

МЕДЯНИК В.А. За, підтримує рішення підкомітету.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Доопрацювання, так.

МЕДЯНИК В.А. Бакумов Олександр Сергійович.

БАКУМОВ О.С. Бакумов Олександр Сергійович – за.

МЕДЯНИК В.А. Бородін Владислав. Відсутній.

Бужанський Максим Аркадійович, ваша позиція.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Утримався.

МЕДЯНИК В.А. Утримався.

Галушко Микола Леонідович. Микола Галушко, будь ласка. Відсутній.

Данілов Віталій Богданович. Відсутній.

Дануца Олександр Анатолійович, ваша позиція.

ДАНУЦА О.А. За це рішення підкомітету.

МЕДЯНИК В.А. За. Дякую.

Дмитрук Артем Геннадійович, ваша позиція.

ДМИТРУК А.Г. За рішення підкомітету.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Захарченко Володимир Васильович.

ЗАХАРЧЕНКО В.В. Володимир Васильович Захарченко – за рішення підкомітету.

МЕДЯНИК В.А. Іонушас Сергій Костянтинович. Іонушас Сергій, будь ласка, ваша позиція. Відсутній.

Кива Ілля Володимирович, ваша позиція. Кива Ілля – відсутній.

Колев Олег Вікторович.

КОЛЄВ О.В. Колев Олег – за рішення підкомітету.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Куницький Олександр Олегович. Відсутній.

Мамка Григорій Миколайович, ваша позиція.

МАМКА Г.М. Григорій Мамка – за.

МЕДЯНИК В.А. За рішення підкомітету. Дякую.

Мамоян Суто. Мамоян Суто – відсутній.

Медяник В'ячеслав – за рішення підкомітету.

Михайлюк Галина Олегівна.

МИХАЙЛЮК Г.О. Михайлюк Галина Олегівна – за рішення підкомітету.

МЕДЯНИК В.А. Дякую вам.

Мінько Сергій Анатолійович. Відсутній.

Монастирський Денис Анатолійович, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Монастирський Денис Анатолійович – за.

МЕДЯНИК В.А. *(Не чути)*

НЕКЛЮДОВ В.М. Неклюдов Владлен Михайлович – за рішення.

ІОНУШАС С.К. Іонушас.

НЕКЛЮДОВ В.М. Неклюдов Владлен Михайлович – за.

ІОНУШАС С.К. Так что делать, коллеги, голосовать или нет?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте далі тоді голосуємо.

НЕКЛЮДОВ В.М. Неклюдов – за. Я проголосував.

НЕКЛЮДОВ В.М. Хтось паралельно підраховував хіба?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, ми зупинилися на Осадчуку. Зачекай, Богдан.

Осадчук Андрій Петрович.

Колеги... Сергій Іонушас.

ІОНУШАС С.К. Сергій Іонушас. Я підтримую позицію підкомітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Єсть.

Далі. Осадчук Андрій Петрович. Відсутній, я так розумію.

Павлюк Максим Васильович.

ПАВЛЮК М.В. Павлюк – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Устінова Олександра Юріївна. Відсутня.

Яцик Юлія Григорівна. Відсутня.

Значить, ми порахували: 11 голосів – за, 2 людини – утрималось. Рішення вважається прийнятим від більшості. Дякую, вам колеги.

Хто в нас... Якщо перепроверили, можна перепроверити голосування, тому що ми підраховували, секретар паралельно підраховував. Такі цифри виходять.

Колеги, рухаємося далі. Я думаю, що В'ячеслав зараз обновить зв'язок.

Наступний і останній законопроект – це законопроект 3111. Законопроект про приведення у відповідність до Конституції України положень статті 161 Кримінального кодексу України щодо забезпечення рівноправності громадян, поданий групою народних депутатів, у тому числі членами нашого комітету. Перший автор – Дар'я Володіна.

Будь ласка, автору. Дар'я Володіна, прошу доповісти. Далі Дануца Олександр.

ВОЛОДІНА Д.А. Доброго дня, шановні колеги, шановний Денисе Анатолійовичу! Дуже дякую вам за запрошення. Спостерігала за засіданням також вашого комітету, дуже все грамотно і ефективно налаштовано.

Я б хотіла презентувати законопроект 3111, що стосується, власне, 161 статті Кримінального кодексу України щодо забезпечення рівноправності громадян України.

Відповідно до статті 21 Конституції України усі люди є рівні у своїй гідності та правах. Також, як зазначено у статті 24 Основного закону нашої держави, не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками. Українська держава, колеги, та суспільство України, власне, здобули і повагу всього світу саме через вільне об'єднання, розмаїття

несхожих та оригінальних думок наших громадян. Найперше завдання держави в цьому розрізі – забезпечити мир та злагоду співіснування та плідну співпрацю в нашій країні без конфліктів та ворожнечі.

На превеликий жаль, практика реального застосування, вірніше незастосування наявної правової норми, свідчить про те, що 161 стаття Кримінального кодексу України в чинній редакції просто не може на сьогодні забезпечити абсолютний захист рівноправності в силу своєї розмитості та досить розпорошеної диспозиції.

Основною вадою існуючої правової норми є наявність в межах однієї статті чотирьох складів злочину з різним переліком захищених ознак.

Невдалість юридичної конструкції диспозиції частини першої статті 161 обумовлено смисловим відокремленням об'єктивної сторони складів: 1) ворожнечі та ненависті з акцентуацією виключно на ознаках національності, раси та релігії, 2) приниження честі та гідності з акцентуацією виключно на ознаці національності, 3) образи почуттів громадян з акцентуацією виключно на ознаці релігії, 4) обмеження прав або встановлення привілеїв з акцентуацією на ознаках раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, інвалідності, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання та мови.

У законопроекті у конструкції диспозиції частини першої статті 161 пропонується логічно та гармонійно об'єднати зазначені у Конституції України ознаки, за якими має забезпечуватися рівноправність громадян, побудувавши спрощену, але більш чітку лінійну, уніфіковану для сприйняття та застосування, смислову модель урахування та перелічування усіх цих ознак з можливістю їх одночасного поєднання з будь-якими складовими об'єктивної сторони злочину.

Оскільки статтею 56 Конституції України, статтями 2 та 11 Кримінального кодексу України правопорушенням, тобто злочином, визнається не лише дія але і бездіяльність, то є логічним закріплення у диспозиції частини першої статті 161 Кримінального кодексу України

можливості вчинення порушення рівноправності громадян не лише активною дією, але і бездіяльністю.

Отже, назву статті 161 пропонується викласти як порушення рівноправності громадян, тобто перенісши до диспозиції громіздкий і невичерпний перелік сфер можливої дискримінації до диспозиції.

Абзац перший частини першої статті викласти в наступній редакції:
"Умисні дії або бездіяльність, спрямовані на розпалювання національної, расової, етнічної, регіональної, мовної, культурної чи релігійної нетерпимості, ворожнечі чи ненависті, на приниження честі та гідності громадян, або образа їх почуттів, або пряме чи непряме обмеження прав або встановлення прямих чи непрямих привілеїв за ознаками національності, раси, кольору шкіри, політичних, економічних, соціальних, культурних, релігійних та інших переконань, статі, інвалідності, етнічного, територіального чи соціального походження, майнового, сімейного стану, місця проживання чи народження, участі у громадських об'єднаннях, за мовними або іншими ознаками".

Я з вдячністю зауважу, що Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради України в цілому підтримано ідею законопроекту щодо необхідності вдосконалення приписів чинної статті 161 Кримінального кодексу України. Схвально також сприймається підтримка Головним управлінням того, що пряме чи непряме обмеження прав громадян може вчинятися як шляхом дії, так і шляхом бездіяльності.

Щодо інших редакційних зауважень, зазначених у висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, членам профільного комітету було розіслано таблицю з моїми поясненнями щодо цих зауважень.

Хочу також, підсумовуючи, наголосити на тому, що проект закону розроблений...

НЕКЛЮДОВ В.М. Я прошу пробачення, давайте голосувати, колеги. Розряджається телефон, зараз хвилина і вже не буде зв'язку. Можна я перший буду голосувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зачекайте.

Дар'я, дякую вам. Позиція понятна.

ВОЛОДІНА Д.А. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр, якщо можна дуже коротко позицію підкомітету, бо, дійсно, вже техніка не витримує.

ДАНУЦА О.А. Дуже коротко. Колеги, дуже коротко. Є там зауваження. Але висновок підкомітету, я, до речі, один із авторів цього законопроекту, я абсолютно його підтримую і поділяю думку ініціатора Дар'ї Володіної.

Позиція, висновок підкомітету: прийняти в першому читанні за основу з подальшим доопрацюванням законопроекту при його підготовці до другого читання. Прошу підтримати позицію підкомітету і підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, пропоную тоді переходити до голосування.

НЕКЛЮДОВ В.М. Можна я перший, Денисе Анатолійовичу, бо розряджається телефон? Не встигну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте.

В'ячеслав Медяник, прошу голос, будь ласка, Владлена Неклюдова...

НЕКЛЮДОВ В.М. Неклюдов Владлен Михайлович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Алексєєв Сергій Олегович, ваша позиція. Відсутній.

Арешонков Володимир Юрійович, ваша позиція.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Володимир Арешонков – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Бакумов Олександр Сергійович, ваша позиція. Бакумов Олександр, будь ласка. Поки немає позиції.

МЕДЯНИК В.А. Бородін Владислав. Відсутній.

Бужанський Максим Аркадійович, будь ласка, ваша позиція.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Бужанский Максим Аркадиевич – категорически за. Коллеги, прошу поддержать.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Галушко Микола Леонідович, ваша позиція, будь ласка. Галушко Микола. Відсутній.

Данілов Віталій Богданович. Відсутній.

Дануца Олександр Анатолійович.

ДАНУЦА О.А. Олександр Дануца – за.

МЕДЯНИК В.А. За. Дякую.

Дмитрук Артем Геннадійович.

ДМИТРУК А.Г. Дмитрук Артем – за. Та просить колег теж підтримати цей законопроект.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Захарченко Володимир Васильович, ваша позиція. Захарченко Володимир, будь ласка, ваша позиція.

Іонушас Сергій Костянтинович.

ІОНУШАС С.К. Іонушас Сергій Костянтинович не може не підтримати Дар'ю Володіну. Іонушас – за.

МЕДЯНИК В.А. За. Дякую.

Підключився Бакумов Олександр Сергійович. Яка у вас позиція?

БАКУМОВ О.С. Бакумов Олександр Сергійович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

І підключився зараз, я бачу, Захарченко Володимир Васильович. Яка у вас позиція, Захарченко?

ЗАХАРЧЕНКО В.В. Володимир Захарченко – за.

МЕДЯНИК В.А. Кива Ілля Володимирович, ваша позиція. Ілля – відсутній.

Колев Олег Вікторович.

КОЛЄВ О.В. Колев Олег – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую.

Куницький Олександр Олегович – відсутній.

Мамка Григорій Миколайович, яка у вас позиція.

МАМКА Г.М. Григорій Мамка – за.

Але все-таки не розібрався в моменті: автор законопроекту – Дануца і Дануца – голова підкомітету, який рекомендує комітету. В цьому не розібрався. Але в основному за законопроект, "за".

ПАВЛЮК М.В. Рішення на підкомітеті приймається все рівно колегіально.

МЕДЯНИК В.А. Мамоян Суто – відсутній.

Медяник В'ячеслав – за.

Михайлюк Галина Олегівна, будь ласка, ваша позиція.

МИХАЙЛЮК Г.О. Михайлюк Галина Олегівна – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую вам.

Мінько Сергій Анатолійович – на лікарняному.

Будь ласка, позиція Монастирського Дениса Анатолійовича.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Монастирський Денис Анатолійович – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую вам за підтримку.

Осадчук Андрій Петрович. Андрій Петрович, будь ласка, ваша позиція.

Відсутній.

Павлюк Максим Васильович, ваша позиція.

ПАВЛЮК М.В. Павлюк Максим – за.

МЕДЯНИК В.А. Дякую вам.

Устінова Олександра Юріївна. Відсутня.

Яцик Юлія Григорівна, будь ласка. Яцик теж відсутня.

Денисе Анатолійовичу, 13 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 13 голосів – за. Рішення прийнято. Значить, буде підтриманий законопроект за основу.

Колеги, наш порядок денний вичерпано. Переходимо до "Різного".

У "Різному" хочу сказати, що наступне засідання комітету планується провести в січні місяці 20 та 27 січня. Два засідання комітету буде наступного місяця. 20 числа ми з вами зустрінемося якраз напередодні пленарного тижня, обговоримо законопроекти, які будуть актуальні, для того, щоб їх відпрацювати. 27 січня – це буде останнє засідання комітету цієї, протягом цієї сесії.

Прошу голів підкомітетів ґрунтовно пропрацювати. У нас є багато законопроектів, які готуються до другого читання, вони знають про ці законопроекти. Прошу доопрацювати, щоб ми на 20, на 27, відповідно там на наступне число в лютому місяці пропрацювали відповідні ініціативи, і вони були готові.

Хочу запитати, хто ще бажає виступити в "Різному", тому що я бачу, вже у нас немає зараз вже і кворуму. Вже люди повідключалися. Якщо у когось є щось сказати, прошу висловитися.

МЕДЯНИК В.А. Денисе Анатолійовичу, я хотів би сказати, що вчора я приймав участь у засіданні, позавчора, перепрошую, я приймав участь у засіданні Тимчасової слідчої комісії щодо причин пожеж та наслідків пожеж на Луганщині. Хочу зазначити, що пожежі принесли дуже велику біду на землі Луганщини: 16 загиблих, більше 30 тисяч гектарів землі, лісу було зашкоджено. Гумос, поверхневий шар землі, теж вже не є природним. Є дуже велика проблематика, що через 10 років на Луганщині можуть з'явитися вже пустелі, бо вже нічого не може рости там. Хочу зазначити, що керівництво Лісового агентства на Луганщині, на мою думку, не повністю виконує свої

прямі обов'язки. Вони навіть не розуміють кількість штату, який в них працює.

Я хотів би звернутися до комітету, щоб комітет відреагував на наслідки цих пожеж, а саме: надіслав лист до Офісу Генерального прокурора, щоб Генеральний прокурор взяв на особистий контроль хід розслідування цих кримінальних злочинів. Тому що насправді перша пожежа була у липні цього року, яка забрала 5 життів. У жовтні цього року була теж пожежа, яка забрала 11 життів. Нікому не пред'явили ні підозри, нічого. Експертизи, кажуть, що будуть проведені, надані висновки щодо експертиз, мабуть, у травні 2021 року. Це теж проблема.

Є багато людей, які залишилися без криши над головою. І, на жаль, військово-цивільна адміністрація не повністю виконує свої прямі обов'язки щодо захисту цих людей. Є великі села, які навіть на сьогодні не отримали ніяких матеріальних відшкодувань щодо цього лиха. А питання в тому, що є багато людей, які навіть не ввійшли із заповітом на право отримання наследства. Дома вже згоріли. І державні нотаріуси відмовляють їм щодо отримання листа, по якому вони можуть отримати матеріальне відшкодування, про яке казав Прем'єр-міністр і Президент України.

Я насправді був шокований тим, що я побачив. І тому я звертаюся до комітету, до всіх членів комітету відреагувати на ці діяння, які там сталися. І тому прошу комітет підтримати мене щодо звернутися до Офісу Генерального прокурора, щоб вони взяли на особистий контроль.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, В'ячеславе.

Це проблема, яка поєднує різні регіони. І ми виїжджали також на Житомирщину. І пан Володимир Арешонков також висловлював занепокоєння, позицію, стурбованість тими недостатніми заходами, які вчиняються для того, щоб попередити в першу чергу пожежі. Ми прийняли ряд законопроектів. Я думаю, що направимо лист також Генеральному

прокурору щодо особистого контролю за провадженням. І візьмемо на контроль комітету також це питання.

Колеги, чи є ще в когось питання, які потребують підняти в "Різному"?

Якщо ні, колеги, я тоді хочу сказати, що ми завершуємо цього року вже засідання наших комітетів. Побажати всім, в тому числі тим, хто слухає нас, міцного здоров'я в першу чергу в наступному році.

Подякувати за спільну роботу кожному члену комітету особисто. Це був непростий, насичений рік, багато що було зроблено. Добре, що певні речі не були зроблені, можливо. Нас чекає насичений наступний рік. Я думаю, що він може пройти тільки під знаком комунікації, пошуку консенсусу як у суспільстві, так і на рівні наших парламентських комітетів, так на рівні фракцій і груп. Я кожному дякую за активну участь в роботі. Я думаю, що підкомітети належним чином відпрацювали цього року. Але наступного року, я думаю, ще будуть більш серйозні виклики, в першу чергу пов'язані з тим, щоб планування відбувалося більш чіткіше, робота підкомітетів працювала, як годинник, для того, щоб, дійсно, завчасно кожен міг ознайомитися з результатами напрацювання підкомітетів.

Дякую вам. Бажаю щирого здоров'я ще раз і гарних новорічних свят!
До побачення.

